

Nr 136.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under elfte huvudtiteln, punkten 31, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Utrustning av nya sinnessjukhus för budgetåret 1952/53 beräkna ett reservationsanslag av 600 000 kronor.

I samma proposition har Kungl. Maj:t beträffande kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond (bilaga 32, punkten 1) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1952/53 beräkna ett investeringsanslag av 19 000 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 123, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 14 mars 1952, föreslagit riksdagen att

dels besluta,

a) att vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras bostadshus för personal och förste läkare för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 1 000 000 kronor;

b) att vid Birgittas sjukhus i Vadstena skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras två vårdpaviljonger för en beräknad kostnad av högst 2 500 000 kronor;

c) att vid Västra Ny sjukhus skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras panncentral för en beräknad kostnad av högst 480 000 kronor;

d) att vid Ryhovs sjukhus i Jönköping skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras två personalbostadshus för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 1 010 000 kronor;

e) att vid S:t Sigfrids sjukhus i Växjö skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras panncentral jämte kolgård och verkstäder för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 2 150 000 kronor;

f) att vid S:t Lars' sjukhus i Lund skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras en tuberkulosavdelning för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 3 350 000 kronor;

g) att vid Restads sjukhus i Vänersborg skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras personalbo-stadshus m. m. för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 1 360 000 kronor;

h) att vid Mariebergs sjukhus i Kristinehamn skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras en vårdpaviljong för en beräknad kostnad av högst 1 540 000 kronor;

i) att vid Västra Marks sjukhus i Örebro skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag verkställas modernisering av ekonomibyggnaderna för en beräknad kostnad av högst 1 185 000 kronor;

j) att vid Frösö sjukhus vid Östersund skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag verkställas ombyggnad av administrationsbyggnaden m. m. för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 1 850 000 kronor;

k) att vid Furunäsets sjukhus i Piteå skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras vårdpaviljong för ålderspsykosor och senila patienter för en beräknad kostnad av högst 1 905 000 kronor;

l) att vid Furunäsets sjukhus i Piteå skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag anordnas verkstäder m. m. för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 365 000 kronor;

m) att i Karlskrona skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras nytt sinnessjukhus för en beräknad kostnad beträffande de delar, som departementschefen tillstyrkt, av högst 27 000 000 kronor;

dels godkänna det mellan statens kommitté för sinnessjukvårdens utbyggande och Karlskrona stad slutna avtalet om överlåtelse till Kungl. Maj:t och Kronan av det s. k. Gullbernahultsområdet;

dels till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. under statens allmänna fastighetsfond anvisa

a) å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 ett investeringsanslag av 1 739 000 kronor;

b) för budgetåret 1952/53 ett investeringsanslag av 19 632 000 kronor;

dels ock till Utrustning av nya sinnessjukhus för budgetåret 1952/53 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

ANSLAG TILL VISSA BYGGNADSARBETEN VID STATENS SINNESSJUKHUS M. M.

ANSLAG Å TILLÄGGSSTAT TILL RIKSSTATEN FÖR BUDGET- ÅRET 1951/52.

Renovering av vissa personalbostäder vid Sundby sjukhus. 1949 års riksdag anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1949/50 350 000 kronor till renovering av vissa personalbostäder vid Sundby sjukhus vid Strängnäs.

Renoveringsarbetena kostnadsberäknades hösten 1948. Den kostnadsstegring som därefter inträffat beräknas uppgå till 30 procent. Enär arbetena påbörjats hösten 1949 ha emellertid vissa delar därav hunnit färdigställas, innan byggnadskostnaderna sommaren 1950 började stiga. För täckande av stegringen erfordras i runt tal 45 000 kronor.

Ytterligare ombyggnadsarbeten vid sekundäravdelningarna i Rosöga, Ribbingelund och Olofsfors. 1949 års riksdag anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1950/51 ett belopp av 400 000 kronor till ytterligare ombyggnadsarbeten vid sekundäravdelningarna i Rosöga, Ribbingelund och Olofsfors.

Arbetena kostnadsberäknades hösten 1949. Tillstånd att påbörja arbetena meddelades först i november 1950. Byggnadskostnadsnivån hade då stigit med cirka 6 % och fortsatte under vintern att stiga till cirka 30 %. Arbetena äro nu i huvudsak färdiga, och det beräknas, att ytterligare 97 000 kronor erfordras för täckande av den allmänna byggnadskostnadsstegringen.

Ombyggnad av köks- och tvättbyggnaden vid S:ta Annas sjukhus. 1949 års riksdag anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1949/50 ett belopp av 170 000 kronor till ombyggnad av köks- och tvättbyggnaden vid S:ta Annas sjukhus i Nyköping.

Arbetena, som nu äro slutförda, påbörjades omkring den 1 maj 1950. För täckande av kostnadsstegringar erfordras 18 000 kronor.

Ombyggnad av Birgittas sjukhus. För den första byggnadsetappen av ombyggnaden av Birgittas sjukhus ha 1946—1951 års riksdagar anvisat tillhoppa 6 865 000 kronor.

Vid beräkningen av den slutliga kostnaden, 6 865 000 kronor, för denna byggnadsetapp förutsattes att någon ytterligare höjning av byggnadskostnadsnivån icke skulle ske för den då kvarvarande byggnadstiden. Viss del av arbetena ha emellertid utförts under den period av starkt stegrade byggnadskostnader, som fört upp kostnaderna till en ca 30 % högre nivå. Under

förutsättning att ytterligare höjning av byggnadskostnaderna utöver 30 % icke inträffar, beräknas att för täckande av stegringen sedan hösten 1949 erfordras sammanlagt 660 000 kronor.

Uppförande av personalbostadshus vid Ryhovs sjukhus. 1945 års riksdag anvisade för budgetåret 1945/46 ett belopp av 372 000 kronor för uppförande av personalbostäder vid Ryhovs sjukhus i Jönköping och S:ta Maria sjukhus i Hälsingborg. Av beloppet avsågs för Ryhovs sjukhus en summa av 176 000 kronor. I enlighet med förslag av Kungl. Maj:t — vilket innebar vissa ändringar rörande utformningen av bostäderna — anvisade 1950 års riksdag för ändamålet ytterligare 179 000 kronor.

Byggnadsföretaget har kostnadsberäknats efter prisläget hösten 1949. Tillstånd att påbörja arbetena erhöles i början av april 1951, varför de i sin helhet kommit att utföras under en period med cirka 30 % högre byggnadskostnadsnivå. För täckande av de därmed sammanhängande kostnadsstegringarna erfordras 106 000 kronor.

Vissa ombyggnadsarbeten vid S:ta Maria sjukhus. 1947 års riksdag beslöt att vid S:ta Maria sjukhus i Hälsingborg skulle utföras vissa ombyggnadsarbeten samt anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1947/48 ett belopp av 43 500 kronor till ändamålet.

Den tidigare kostnadsberäkningen var baserad på prisläget hösten 1946. Arbetet påbörjades i december 1949 och avslutades i september 1951. Sedan ombyggnaden slutförts ha kostnaderna slutgiltigt kunnat fastställas till i runt tal 71 200 kronor eller 27 700 kronor mer än vad som anvisats. Av denna merkostnad kunna 9 500 kronor hänföras till byggnadskostnadsstegringar. Orsakerna till de ytterligare utgifterna (27 700 — 9 500) 18 200 kronor ligga däri, att vissa arbeten, som ej ingingo i det ursprungliga programmet, måst utföras i samband med ombyggnaden. Sålunda ha samtliga linoleummattor ersatts med nya, 2 sköljrum, vilka förbisetts vid ritningsförslagets uppgörande, inrättats, mathissen ombyggt med helt nytt material i enlighet med gällande förordningar samt all elektrisk armatur utbytt mot ny.

Det hemställles att för arbetena måtte anvisas ytterligare 18 200 kronor.

Uppförande av personalbostäder vid S:t Jörgens sjukhus. 1947 års riksdag anvisade för budgetåret 1947/48 ett belopp av 310 000 kronor för uppförande av två personalbostadshus vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg. Vidare anvisade 1950 års riksdag ytterligare 175 000 kronor för uppförande av nämnda byggnader.

I propositionen hemställles — med förmälan att de anvisade beloppen motsvarade kostnaderna enligt prisläget hösten 1949 samt att arbetet icke kunnat igångsättas förrän i april 1950 och sålunda utförts under en period med cirka 30 % högre byggnadskostnader — att 145 000 kronor måtte anvisas för täckande av den uppkomna kostnadsstegringen.

Renovering och tillbyggnad av Mariebergs sjukhus. 1949 års riksdag anvisade av det till 1 700 000 kronor beräknade beloppet för om- och påbyggnad av paviljongerna 5 och 6 samt 8 och 9 vid Mariebergs sjukhus i Kristinehamn 1 100 000 kronor för budgetåret 1949/50. Senare anvisade 1950 års riksdag ytterligare 600 000 kronor till berörda byggnadsföretag.

Ombyggnaden av paviljongen 5 och 6 påbörjades under vintern 1949—1950, och ombyggnaden av paviljongen 8 och 9 påbörjades hösten 1950. Arbetet med förstnämnda paviljong har sålunda till viss del och arbetet med sistnämnda paviljong till huvudsaklig del fallit inom den period, varunder byggnadskostnaderna stigit med cirka 30 %. Under förutsättning att ytterligare höjning av byggnadskostnaderna icke inträffar beräknas de för täckande av inträffade stegringar erforderliga beloppen till 75 000 kronor för paviljongen 5 och 6 och 200 000 kronor för paviljongen 8 och 9 eller sammanlagt 275 000 kronor.

Uppförande av personalbostadshus vid Mariebergs sjukhus. 1950 års riksdag beslöt, att vid Mariebergs sjukhus i Kristinehamn skulle uppföras två bostadshus, samt anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. ett belopp för ändamålet av 300 000 kronor för budgetåret 1950/51.

Arbetena med personalbostadshus komma helt att falla inom den period, varunder byggnadskostnaderna stigit med cirka 30 %. Därest ytterligare stegring icke inträffar, beräknas det för täckande av kostnadsstegringarna erforderliga beloppet till 90 000 kronor.

Ombyggnad av administrationsbyggnaden vid Sätters sjukhus. 1950 års riksdag anvisade för budgetåret 1950/51 under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. ett belopp av 355 000 kronor för ombyggnad av administrationsbyggnad m. m. vid Sätters sjukhus.

Arbetena ha påbörjats i december 1950 och komma sålunda till huvudsaklig del att utföras under den period, varunder byggnadskostnaderna stigit med cirka 30 %. Det för täckande av kostnadsstegringen erforderliga beloppet beräknas uppgå till 150 000 kronor.

Uppförande av personalbostadshus vid Pärby sjukhus. 1948 års riksdag beslöt, att vid det till Sätters sjukhus anslutna Pärby sekundärsjukhus i Grangärde skulle uppföras 2 bostadshus för gift personal, samt anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1948/49 135 000 kronor till ändamålet. 1950 års riksdag beslöt, att vid sjukhuset skulle uppföras ytterligare ett bostadshus, samt anvisade under förenämnda anslag för budgetåret 1950/51 150 000 kronor härtill. Vidare beslöt 1951 års riksdag efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen nr 151 — vari kostnaderna för bostadshusen efter prisläget den 1 december 1950 beräknats till 416 700 kronor — att för arbetena ifråga anvisa ytterligare 131 500 kronor. För byggnadsföretaget ha sålunda hittills

anvisats sammanlagt 416 500 kronor. Det för byggnadsföretaget erforderliga beloppet — sedan samtliga kontrakt tecknats och arbetena igångsatts — beräknas till 506 500 kronor. Orsaken till denna höjning är stegringen av byggnadskostnaderna. Ytterligare 90 000 kronor föreslås skola anvisas.

Elektriska arbeten vid vissa statens sinnessjukhus. 1948 års riksdag beslöt, att vid S:t Sigfrids sjukhus i Växjö skulle utföras vissa elektriska arbeten. Vidare anvisade 1950 års riksdag för genomförande av etapperna 5 och 6 m. m. i de elektriska omlägningsarbetena vid Restads sjukhus 52 000 kronor för budgetåret 1950/51. 1951 års riksdag beslöt, att vid S:ta Gertruds sjukhus i Västervik skulle utföras etapp 2 i de elektriska arbetena vid sjukhuset, samt anvisade för budgetåret 1951/52 ett belopp av 25 000 kronor härtill. Slutligen beslöt samma riksdag, att vid Restads sjukhus i Vänersborg skulle utföras etapp 4 samt omläggning av vissa delar av ytterbelysningen, för vilka arbeten riksdagen anvisade sammanlagt 23 000 kronor.

För utförande av ovan berörda arbeten begäras ytterligare medel.

S:t Sigfrids sjukhus. Omläggningen från likström till växelström av sjukhusets elektriska anläggningar är i huvudsak slutförd. Enligt de ursprungliga planerna skulle omläggning ske även inom paviljongen för svårskötta psykopater. Till följd av ändrade planer rörande renovering av paviljongen har någon omläggning till växelström där icke kommit till stånd. Inträffade prisökningar ha medfört, att tidigare anvisade medel blivit helt ianspråktagna. För omläggning av strömarten i sagda byggnad erfordras 15 000 kronor.

S:ta Gertruds sjukhus i Västervik. På grund av inträffade prisstegringar äro anvisade medel icke tillräckliga. Ytterligare 8 000 kronor erfordras för genomförande av etapp 2.

Restads sjukhus i Vänersborg. På grund av inträffade prisstegringar erfordras för avslutande av etapp 4 ett tilläggsanslag av 5 000 kronor. Till följd av att vissa avvikelser från de ursprungliga planerna måst göras, förorsakade av aktuella ombyggnader, erfordras för genomförande av etapperna 5 och 6 ytterligare 16 000 kronor.

I enlighet härmed skulle sålunda erfordras sammanlagt 44 000 kronor, vilket belopp föreslås anvisat.

ANSLAG FÖR BUDGETÅRET 1952/53.

Ulleråkers sjukhus i Uppsala.

Uppförande av tuberkulosavdelning. 1949 års riksdag beslöt, att vid sjukhuset skulle uppföras en tuberkulosavdelning för en beräknad kostnad av högst 2 000 000 kronor, samt anvisade för budgetåret 1949/50 ett belopp av 300 000 kronor, varjämte riksdagen beslöt, att för ändamålet finge disponeras 300 000 kronor av de medel, som av riksdagen tidigare anvisats för andra etappen av om- och nybyggnadsarbeten vid sjukhuset. Med

bifall till av Kungl. Maj:t i propositionen nr 113 — enligt vilken kostnaderna beräknats till 2 300 000 kronor — framlagt förslag anvisade 1950 års riksdag för ändamålet ytterligare 100 000 kronor. 1951 års riksdag anvisade 500 000 kronor för uppförande av tuberkulosavdelningen. För byggnadsföretaget ha sålunda hittills anvisats sammanlagt 1 200 000 kronor.

Den ena av de båda till avdelningen hörande paviljongerna beräknas komma att färdigställas under loppet av budgetåret 1952/53. Den andra paviljongen anses lämpligen böra påbörjas i början av år 1953. Det hemställs, att 400 000 kronor anvisas för nästa budgetår för påbörjande av denna paviljong.

Ombyggnad av norra mansavdelningen. 1950 års riksdag anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. 475 000 kronor till ombyggnad av norra mansavdelningen vid Ulleråkers sjukhus. 1951 års riksdag anvisade under förenämnda anslag ytterligare 900 000 kronor för byggnadsarbetena.

Arbetena med en första etapp, avseende ombyggnad av den södra flygelbyggnaden till norra mansavdelningen, påbörjades under sommaren 1951. Kostnaderna för denna etapp uppskattas till 1 800 000 kronor. För budgetåret 1952/53 erfordras vad som ännu icke anvisats av den uppskattade kostnaden (1 800 000 — 475 000 — 900 000) 425 000 kronor. Under nästa budgetår föreslås härjämte en andra byggnadsetapp, avseende ombyggnad av den norra flygelbyggnaden till norra mansavdelningen, skola påbörjas. Kostnaderna för denna etapp uppskattas preliminärt till 1 800 000 kronor, varav för nästa budgetår erfordras 470 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås alltså skola anvisas 895 000 kronor för ifrågasvarande byggnadsarbeten.

Uppförande av bostadshus för personal och förste läkare. Byggnadsarbeten av betydande omfattning anses behövlige för att bringa bostadsförhållandena i ett tillfredsställande skick. Det föreslås, att i första hand en bostad för förste läkare och ett antal rum för ogift personal uppföras. Läkarbostaden avses skola ersätta den i paviljong 2 (norra mans-) befintliga bostaden, vilken inom en nära framtid måste utrymmas för att den nu påbörjade renoeringen av paviljongen skall kunna genomföras. Bostads- huset för ogift personal är närmast avsett för män. Behovet av värme och varmvatten för de nya bostadshusen anses böra tillgodoses genom anslutning till sjukhusets värmecentral. Kostnaderna ha beräknats till sammanlagt 1 000 000 kronor, varav 130 000 kronor för läkarbostaden, 725 000 kronor för personalbostadshuset samt 145 000 kronor för värmeledning med kulvert jämte erforderlig högspänningsservis och transformatorstation. För påbörjande av arbetena hemställs om anvisande av 630 000 kronor för nästa budgetår.

S:ta Annas sjukhus i Nyköping.

Uppförande av personalbostadshus m. m. 1951 års riksdag beslöt, att vid S:ta Annas sjukhus skulle uppföras personalbostadshus m. m. för en kostnad av högst 660 000 kronor, samt anvisade för budgetåret 1951/52 300 000 kronor till ändamålet.

Arbetena beräknas bli helt färdigställda under loppet av nästa budgetår. För ändamålet föreslås skola anvisas 360 000 kronor för nästa budgetår.

Sundby sjukhus vid Strängnäs.

Ombyggnad av tvättinrättningen. Tvättinrättningen vid Sundby sjukhus befinner sig i ett otillfredsställande skick och anses i flera avseenden olämpligt utformad. Det anses, att åtgärder böra vidtagas för att avhjälpa de mest framträdande bristerna. Dessutom föreslås en mindre ökning av tvättinrättningens kapacitet för att möjliggöra ombesörjande av tvätt för S:ta Annas sjukhus i Nyköping, vilket saknar tvättanläggning. Med avseende på maskinparken föreslås omflyttning av vissa maskiner samt anskaffande av två torktumlare och en press.

Kostnaderna för de nu föreslagna åtgärderna ha uppskattats till sammanlagt 155 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas för nästa budgetår.

Reparation av ångbåtsbryggan. Båtbryggan vid Sundby sjukhus, vilken är utförd av trä, befinner sig i så dåligt skick, att den för närvarande icke är användbar. Sålunda är trävirket, särskilt de pålar, som uppbära bryggan, rötskadat. Bryggan har därjämte till vissa delar blivit skadad av eld.

Med hänvisning till att bryggan har betydelse för sjukhusets bränsleförsörjning föreslås att bryggan repareras. Kostnaden härför är svår att beräkna, enär det på förhand icke kan avgöras i vilken omfattning i bryggan nu ingående virke kan komma till användning vid iståndsättningen. Med ledning av under hand infordrade anbud har kostnaden uppskattats till 75 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas för nästa budgetår.

Birgittas sjukhus i Vadstena.

Uppförande av vårdpaviljonger. 1946 års riksdag beslöt, att vid Birgittas sjukhus skulle i huvudsaklig överensstämmelse med i propositionen nr 242 till 1945 års riksdag framlagt förslag i en första etapp utföras om- och nybyggnadsarbeten vid sjukhuset. De i etappen ingående paviljongerna D 1 och D 2 avsågos i första hand skola ersätta de befintliga kvinnliga paviljongerna i klostret. Vidare har 1951 års riksdag beslutat uppförande av ett bostadshus för ogift personal.

Den sista av de paviljonger, paviljong D 2, som ingår i den beslutade första etappen, beräknas bli färdigställd under år 1952. Den planlagda

utbyggnaden av sjukhuset anses böra fortsättas i överensstämmelse med statens sinnessjukvårdsberednings betänkande rörande sinnessjukvårdens utbyggande. Det föreslås, att under nästa budgetår arbeten med uppförande av två paviljonger, D III och D IV, avsedda för halvoraliga respektive oroliga kvinnor, igångsättas. Paviljongerna avses skola uppföras i två våningar. Vårdavdelningarnas platsantal — 28 för halvoraliga och 24 för oroliga — överensstämmer med de av 1950 års riksdag antagna grunderna. Patientrummens storlek och antal samt biutrymmen ansluta sig i huvudsak till av statens sjukhusutredning framlagda principförslag. Byggnadernas utformning — vinkelbyggnad — är närmast betingad av önskemålet att er-hålla en för vätternvindarna i görligaste mån skyddad promenadgård i anslutning till byggnaderna.

Kostnaderna ha uppskattas till sammanlagt 2 500 000 kronor, varav 1 225 000 kronor för paviljong D III och 1 275 000 kronor för paviljong D IV. Det hemställs, att för nästa budgetår måtte anvisas 1 350 000 kronor.

Anordnande av kolgård. I den av 1946 års riksdag beslutade första etappen av om- och utbyggnaden av Birgittas sjukhus i Vadstena ingick uppförande av ny panncentral. Särskilda anordningar för lagring av kol voro icke inbegripna däri. Det föreslås att en ny kolgård anordnas.

Kolgården föreslås förlagd i anslutning till panncentralen. Till följd av sjukhusets läge invid Vättern blir kolen ofta fuktig, vilket vintertid försvårar lämpningen av den och nedsätter dess bränslevärde. Det föreslås därför att kolgården förses med tak.

Kostnaderna för kolgårdens uppförande beräknas till 100 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas för nästa budgetår.

Komplettering av utrustningen i tvättinrättningen. Tvättinrättningen vid Västra Ny sjukhus är i så dåligt skick, att den inom en nära framtid icke anses kunna ombesörja tvätten för sjukhuset. Det föreslås därför, att tvättinrättningen vid Birgittas sjukhus i Vadstena övertager tvätten från Västra Ny sjukhus. Härigenom beräknas även väsentliga ekonomiska fördelar kunna vinnas. För att möjliggöra en sådan överflyttning av tvättgods måste emellertid viss del av tvättinrättningens maskinutrustning utökas. Det föreslås sålunda att en mindre centrifug utbytes mot en större, varjämte ytterligare en torktumlare anses böra anskaffas. För att öka stryk- och pressmöjligheterna anses befintligt pressaggregat böra kompletteras med en skulderpress och i aggregatet nu ingående skjortpress utbytas mot en s. k. rektangulär press. I samband därmed föreslås pressaggregatet flyttat från sin nuvarande plats, varigenom en önskvärd utökning inom tvätterilokalen av platsen för tvättgodsutlämning erhålles.

Kostnaderna för de föreslagna åtgärderna inom tvätterilokalen ha beräknats till 20 000 kronor. Sagda belopp föreslås anvisat för nästa budgetår.

Västra Ny sjukhus.

Uppförande av panncentral. Den plan för om- och tillbyggnad av Västra Ny sjukhus, som underställdes och godkändes av 1950 års riksdag, innefattade ej en definitiv lösning av sjukhusets värmeförsörjning. Då någon ytterligare utbyggnad av sjukhuset ej beräknas komma till stånd anses dess värmeförsörjningsfråga slutligt böra lösas i samband med pågående byggnadsarbeten. Två lösningar äro möjliga, den ena med en enda gemensam panncentral och den andra med två centraler. Anläggningskostnaden enligt prisläget den 1 januari 1950 uppgår till 480 000 kronor för det första alternativet och 465 000 kronor för det andra. De årliga driftkostnaderna för alternativ 1 beräknas till 16 000 kronor lägre belopp än för alternativ 2. Det förordas att alternativ 1 kommer till utförande. Av anläggningskostnaden, 480 000 kronor, erfordras under budgetåret 1952/53 200 000 kronor.

Om- och nybyggnadsarbeten. 1950 års riksdag beslöt, att vid Västra Ny sjukhus skulle utföras om- och nybyggnadsarbeten för en kostnad av högst 2 900 000 kronor, samt anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1950/51 800 000 kronor för ändamålet. Vidare beslöt 1951 års riksdag att för arbetena ifråga anvisa ytterligare 700 000 kronor.

De arbeten, som enligt fastställd kvotplan påbörjats, äro huvuddelen av arbetena för ordnande av vattenförsörjningen samt nybyggnad av bostadshus för ogift personal. Dessutom har enligt kvotplanen för år 1951 byggnadstillstånd meddelats för återstående yttre arbeten, ombyggnad av ekonomibyggnaden och skolbyggnaden. Dessa arbeten ha emellertid med hänsyn till svårigheten att få arbetskraft till denna arbetsplats ännu icke kunnat påbörjas. Det beräknas dock att påbörjande skall kunna ske under hösten och vintern 1951. Närmast i tur att därefter igångsättas under 1952 anses böra komma nybyggnad av tre familjebostadshus om sammanlagt 6 lägenheter samt ombyggnad av befintliga personalbostäder. Med hänsyn till den förskjutning i uppgjord tidsplan, som inträffat på grund av brist på arbetskraft, beräknas att det för budgetåret 1952/53 erforderliga medelsbehovet kan begränsas till 500 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas för nästa budgetår.

Sekundäravdelningen i Hammar.

Uppförande av personalbostadshus. Sekundäravdelningen omfattar för närvarande 74 vårdplatser. Avdelningen är inrymd i Hammars kommuns förutvarande ålderdomshem, som inköpts och satts i mycket gott stånd. Huset är uppfört av sten och består av souterrängvåning, två våningar, vilka nu disponeras för patienterna, samt av en delvis inredd vindsvåning, i vilken inretts bostäder för personal. Dessa bostäder äro mindre tillfredsställande, då tillträdet till dem kan ske blott genom vårdavdelningen. Tillgången

på personalrum svarar ej heller på något sätt mot behovet. En del av de anställda måste därför bo utanför sjukhuset, vilket — med hänsyn till sjukhusets ensliga belägenhet — avsevärt försvårar rekryteringen.

Med hänsyn till dessa omständigheter anses erforderligt, att vid sjukhuset uppföres ett nytt personalbostadshus. Vid bifall härtill skulle i de befintliga personalrummen plats kunna beredas för cirka 20 patienter. Bostadshuset avses skola innehålla 11 rum, fördelade på två våningar, och rummens storlek överensstämma med gängse normer. Sanitära installationer skulle bliva av vanlig standard. I källaren skulle finnas, förutom pannrum, erforderliga biutrymmen samt skyddsrum.

Kostnaderna för byggnaden ha uppskattats till 250 000 kronor. Sagda belopp föreslås skola anvisas för nästa budgetår.

Ryhovs sjukhus i Jönköping.

Uppförande av personalbostadshus. På grund av bl. a. de svårigheter, som nu föreligga att bereda personalen vid sjukhuset bostäder, föreslås en utbyggnad av bostadsbeståndet med cirka 110 bostadsrum. Såsom en första etapp anses medel böra ställas till förfogande under nästa budgetår för påbörjande av två bostadshus. Byggnaderna föreslås skola inrymma sammanlagt 8 dubletter med en lägenhetsyta om vardera 28 m² samt 36 enkelrum, varav 16 om 18 m² och 20 om 14 m². Bostadsrum med tillhörande bad, tekök m. m. tänkas i huvudsak utförda i enlighet med av 1951 års riksdag beslutade bostadsrum vid Birgittas sjukhus i Vadstena.

Kostnaderna för de båda byggnaderna ha beräknats till 1 010 000 kronor. I beloppet ha inräknats kostnader för erforderliga yttre ledningar, väg- och planeringsarbeten m. m. med tillhoppa 50 000 kronor. För påbörjande av byggnaderna hemställs att för nästa budgetår måtte anvisas 400 000 kronor.

S:t Sigfrids sjukhus i Växjö.

Uppförande av panncentral jämte kolgård och verkstäder. Den befintliga pannanläggningen med huvudledningar har icke tillräcklig kapacitet för att även kunna betjäna de nybyggnader, som beräknas tillkomma vid sjukhuset. Den nuvarande panncentralen anses olämpligt belägen. Lämplig plats för kolgård, som nu saknas, finnes icke, och bränsletransporterna inom sjukhusområdet anses besvärliga. Själva pannhuset anses därjämte mindre lämpligt för sitt ändamål och saknar tillräckliga verkstads- och förrädslokaler samt omklädnadsrum för personalen. Det föreslås därför att en ny panncentral jämte kolgård och verkstäder uppföres.

Kostnaden för den föreslagna anläggningen har beräknats till sammanlagt 2 150 000 kronor. I detta belopp ha icke medräknats kostnader för eventuellt erforderliga grundförstärkningsarbeten o. d. Då panncentralens läge ännu ej blivit definitivt fastställt ha nämligen grundförhållan-

dena på platsen icke närmare undersökts. I kostnaderna ha ej heller inräknats utgifter för anslutning av värmecentralen och till denna hörande högspänningsstation till sjukhusets värme- respektive elektriska fördelningsnät.

Då leveranstiden för ångpannor av ifrågakommande slag f. n. är omkring två år, behöver pannhuset icke påbörjas förrän tidigast ett år före pannleveransen. För att möjliggöra beställning av ångpannorna begäras för nästa budgetår 130 000 kronor.

S:ta Gertruds sjukhus i Västervik.

Uppförande av panncentral. 1949 års riksdag beslöt, att vid S:ta Gertruds sjukhus i Västervik skulle utföras vissa arbeten inom ångpanneanläggningen för en beräknad kostnad av 525 000 kronor. Beloppet var avsett för utbyte av ångpanneanläggningen vid sjukhuset. För budgetåret 1949/50 anvisade riksdagen 55 000 kronor för att möjliggöra beställning av erforderliga ångpannor. 1950 års riksdag beslöt, att vid sjukhuset skulle uppföras en panncentral för en kostnad av högst 1 250 000 kronor.

För ifrågavarande ändamål ha hittills anvisats sammanlagt 80 000 kronor.

Byggnadsstyrelsen har beställt ångpanneutrustning till panncentralen. Det beräknas, att uppförandet av centralen kan påbörjas under år 1952, och föreslås, att för nästa budgetår skola anvisas 900 000 kronor.

Modernisering av kök och tvättinrättning. Det föreslås anskaffande av ett ångkokskåp till centralköket vid S:ta Gertruds sjukhus samt en tvättmaskin, en centrifug och två torktumlare till sjukhusets tvättinrättning. Kostnaden härför har beräknats till sammanlagt 57 000 kronor, om vilket belopp hemställs för nästa budgetår.

Uppförande av personalbostadshus. Det föreslås, att ett bostadshus för gift personal med fyra lägenheter om 3 rum och kök uppföres vid sjukhuset. Lägenheterna avses — förutom för maskinmästaren, vars bostad är inrymd i det nuvarande pannhuset — för bland andra sjukhusets uppsyningsman och assistent, vilkas lägenheter nu äro inrymda i vårdpaviljonger. Byggnaden föreslås utförd i huvudsaklig överensstämmelse med av 1950 års riksdag beslutade personalbostadshus vid Ryhovs sjukhus i Jönköping, i vilka samtliga lägenheter hålla en yta av 65 m². De för maskinmästaren och assistenten avsedda lägenheterna föreslås emellertid få en yta av 75 m². Enligt praxis anses nämligen bostäder för dessa befattningshavare skola vara av sistnämnda storleksordning. Byggnaden föreslås bliva förlagd till ett område, beläget mellan sjukhusets huvudinfart och den intill sjukhusområdet gränsande Gamlebyviken. Till detta område, som ligger avskilt från sjukhusområdet i övrigt, anses lämpligt att förlägga jämväl

de bostadsbyggnader, som framdeles beräknas komma att uppföras vid sjukhuset.

Kostnaden för det nu föreslagna bostadshuset har beräknats till 300 000 kronor, varav 45 000 kronor utgöra kostnader för värmekulvert jämte ledningar, utvändiga vatten- och avloppsledningar samt väg- och planeringsarbeten. Hela det för byggnaden beräknade beloppet föreslås skola anvisas för nästa budgetår.

S:t Olofs sjukhus i Visby.

Utbyte av ångpannor i panncentralen. Två av panncentralens fem lågtrycksångpannor anses böra utbytas mot nya, därest icke driften vid sjukhuset skall äventyras. Kostnaderna ha beräknats till sammanlagt 35 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas för nästa budgetår.

S:t Lars' sjukhus i Lund.

Uppförande av tuberkulosavdelning. Statens sinnessjukvårdsberedning har i en promemoria med förslag om anordnande vid vissa sinnessjukhus av särskilda avdelningar för tuberkulösa sinnessjuka och sinnesslöa beräknat antalet ifrågavarande vårdplatser till cirka 600 för den statliga sinnessjukvårdens del. Platsbehovet skulle tillgodoses genom uppförande av fem avdelningar med vardera 120 vårdplatser. Av dessa avdelningar föreslogs i promemorian en avdelning vid vardera av Ulleråkers sjukhus i Uppsala, S:t Sigfrids sjukhus i Växjö, S:t Lars' sjukhus i Lund och Umedalens sjukhus vid Umeå. Den femte avdelningen skulle enligt promemorian förläggas till ett blivande nytt sjukhus i västra Sverige. Med hänsyn till den rådande stora överbeläggningen vid flertalet sinnessjukhus vore det av stor vikt, att ifrågavarande paviljonger snarast möjligt uppfördes. Härigenom skulle nämligen de vårdpaviljonger kunna frigöras, vilka i första hand tänktes bliva föremål för ombyggnad vid sinnessjukhusen. Man skulle därigenom även kunna undgå att tillgripa alternativet med uppförande av provisoriska anordningar för evakuering av sådana paviljonger, som skola byggas om.

1949 års riksdag beslöt att vid vart och ett av Ulleråkers och Umedalens sjukhus skulle uppföras en tuberkulosavdelning. Varje avdelning skulle omfatta två paviljonger, en för manliga och en för kvinnliga patienter, envar med två avdelningar om vardera 30 platser.

Det anses lämpligt att de ifrågasatta tuberkulosavdelningarna snarast uppföras. Panncentralen vid S:t Sigfrids sjukhus är otillräcklig och i sådant skick att det för närvarande icke är möjligt att utbygga detta sjukhus. Några tekniska hinder att uppföra tuberkulospaviljongen vid S:t Lars' sjukhus föreligga däremot icke. Det föreslås därför, att en sådan avdelning uppföres vid sistnämnda sjukhus.

Kostnaderna för de två paviljongerna ha beräknats till sammanlagt 3 350 000 kronor. Under nästa budgetår anses 500 000 kronor höra anvisas för påbörjande av en av paviljongerna.

Uppförande av personalbostadshus. Bostadsbeståndet vid S:t Lars' sjukhus är i stor utsträckning otidsenligt. Befintliga bostäder för läkare äro modernt utrustade, men otillräckliga till antalet. Behovet av modernisering och utökning av bostäderna vid sjukhuset är sålunda trängande.

Såsom en första etapp i upprustningen av bostäderna föreslås uppförande av ett mindre friliggande bostadshus, inrymmande lägenheter för sjukhusets maskinmästare och uppsyningsman, vilka för närvarande disponera vardera en tvårumslägenhet, den ena belägen i ett av de personalbostadshus, som äro upplåtna till sjukvårds- och ekonomipersonal, och det andra i den västra administrationsbyggnaden. Då nyssnämnda två befattningshavare äro berättigade till bostäder om 3 rum och kök, anses lägenheterna i den föreslagna byggnaden böra givas sådan storlek. Ytan per lägenhet föreslås i överensstämmelse med tillämpad praxis uppgå till cirka 75 m².

Kostnaderna för husets uppförande jämte yttre ledningar och planering ha beräknats till 150 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas för nästa budgetår.

Ombyggnad av tvättinrättningen. 1950 års riksdag anvisade 55 000 kronor till anskaffande av viss maskinutrustning för tvättinrättningen vid S:t Lars' sjukhus i Lund. 1951 års riksdag anvisade ytterligare 815 000 kronor för ombyggnad och modernisering av tvättanläggningen. Sammanlagt ha för ändamålet sålunda anvisats 870 000 kronor.

Den 11 maj 1951 uppdrog Kungl. Maj:t åt statens kommitté för sjuksjukvårdens utbyggande att efter samråd med därav berörda myndigheter verkställa utredning rörande frågan om en samordning av den statliga tvättverksamheten och därmed sammanhängande spörsmål samt till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag, vartill utredningen kunde giva anledning. Kommittén har funnit lämpligt låta ombyggnaden av ifrågavarande tvättinrättning anstå i avvaktan på resultatet av förenämnda utredning. Denna utredning beräknas icke vara slutförd inom sådan tid, att ombyggnaden av tvättinrättningen anses böra påbörjas under loppet av nästa budgetår. Anvisade medel ha hittills tagits i anspråk endast för utgifter för utredningar och förberedande arbeten. Dessa kostnader och de ytterligare utgifter, som en fortsatt utredning kan beräknas draga, uppskattas till i runt tal 70 000 kronor.

Det föreslås att, då sålunda ett belopp av 800 000 kronor icke kommer att tagas i anspråk under sagda budgetår, sistnämnda belopp måtte få disponeras för annan av departementschefen förordad byggnadsåtgärd.

Vipeholms sjukhus i Lund.

Ombyggnad av personalbostadshus. För att motverka personalbristen vid en barnavdelning för särskilt besvärliga barn anser medicinalstyrelsen det ofrånkomligt att ytterligare bostäder för ogift personal snarast tillskapas vid sjukhuset. Vid sjukhuset finnes nu ett bostadshus i tre våningar med en tillbyggd vinkellänga i en våning. Det föreslås att envåningslängan påbygges till full höjd, varigenom åtta enkelrum tillkomma. Kostnaderna för byggnadsföretaget uppskattas till 160 000 kronor, vilket belopp föreslås anvisat för nästa budgetår.

Uppförande av personalbostäder. 1944 års riksdag uppförde å kapitalbudgeten, statens allmänna fastighetsfond, å allmän beredskapsstat II för budgetåret 1944/45 till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus ett anslag av 233 000 kronor. Anslaget avsågs bland annat för bestridande av kostnaderna för uppförande av personalbostäder vid Vipeholms sjukhus, beräknade till 75 000 kronor. 1946 års riksdag beslöt, att medlen skulle ställas till förfogande för ändamålet.

De anvisade medlen voro avsedda för uppförande av två bostadshus med tillsammans 4 lägenheter om 2 rum och kök samt erforderliga biutrymmen. De båda husen ha tidigare kostnadsberäknats till 156 000 kronor, vilket belopp emellertid hänförde sig till prisnivån hösten 1945. Prisstegringen efter denna tidpunkt har uppgivits vara 65 %. Med utgångspunkt härifrån skulle kostnaderna beräknade efter prisläget 1 juli 1951 uppgå till i runt tal 275 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås skola anvisas ytterligare 200 000 kronor för ifrågavarande byggnadsföretag.

S:ta Maria sjukhus i Hälsingborg.

Installation av ny ångpanna m. m. 1949 års riksdag beslöt, att vid S:ta Maria sjukhus skulle installeras ny ångpanna m. m. för en kostnad av högst 300 000 kronor, samt anvisade ett belopp av 70 000 kronor till ändamålet.

Ångpanneutrustningen har beställts under hösten 1950. Leveransen av densamma kan beräknas ske under 1952. Installationen beräknas därför helt kunna färdigställas under budgetåret 1952/53. Det erforderliga medelsbehovet för sistnämnda budgetår uppskattas till 230 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas.

Anordnande av personaltvättstuga. De äldre bostadsbyggnaderna vid sjukhuset äro, med undantag för portvaktshusen, försedda med tvättstugor. De nyuppförda 4 bostadshusen för 8 familjer äro däremot icke utrustade med sådana anordningar. Befintliga tvättstugor sakna all maskinell utrustning. Det anses önskvärt, att förhållandena i berörda hänseende snarast förbättras. En tvättstuga anses därför böra anordnas. Den anses lämp-

ligen böra inrymmas i källaren till ett av de äldre bostadshusen och förses med en maskinutrustning, motsvarande den för flerfamiljshus vanliga, nämligen tvättmaskin, centrifug, tvättho, kallmangel, strykbord m. m. Kostnaderna ha beräknats till 50 000 kronor. Beloppet föreslås anvisat för nästa budgetår.

S:t Jörgens sjukhus i Göteborg.

Uppförande av panncentral. 1950 års riksdag beslöt, att vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg skulle uppföras en panncentral för en kostnad av högst 1 250 000 kronor, samt anvisade för budgetåret 1950/51 under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. 55 000 kronor till ändamålet.

Leveransen av ångpannor till panncentralen — vars uppförande beräknats behöva påbörjas under hösten 1952 för att stå färdig, när pannorna levererades — kan icke ske så tidigt som man ursprungligen räknat med. Medelsbehovet under budgetåret 1952/53 har med hänsyn härtill uppskattats till 400 000 kronor, vilket belopp föreslås anvisat för nästa budgetår.

Restads sjukhus i Vänersborg.

Uppförande av panncentral. 1949 års riksdag beslöt, att vid Restads sjukhus i Vänersborg skulle utföras vissa arbeten inom ångpanneanläggningen för en beräknad kostnad av 525 000 kronor. Beloppet var avsett för utbyte av ångpanneanläggningen vid sjukhuset. För budgetåret 1949/50 anvisade riksdagen under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. 55 000 kronor för att möjliggöra beställning av erforderliga ångpannor. 1950 års riksdag beslöt, att vid sjukhuset skulle uppföras en panncentral för en kostnad av högst 1 250 000 kronor.

Genom beslut den 19 maj 1950 uppdrog Kungl. Maj:t åt byggnadsstyrelsen att låta utföra ifrågavarande arbete samt föreskrev, att styrelsen för ändamålet skulle äga disponera dels förenämnda belopp på 55 000 kronor, dels ock 25 000 kronor av anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1950/51. Vidare ställde Kungl. Maj:t den 15 juni 1951 — efter beslut av 1951 års riksdag — 1 000 000 kronor till styrelsens disposition för arbetets fortsättande.

För uppförande av panncentral ha sålunda hittills anvisats 1 080 000 kronor.

Under hösten 1950 har ångpanneutrustning beställts, varvid erhållits sådan leveranstid, att panncentralen borde stå färdig under första hälften av år 1952. Panncentralen kan beräknas bliva helt färdigställd under loppet av nästa budgetår.

Återstoden av det för byggnadsföretaget beräknade beloppet, 170 000 kronor, föreslås skola anvisas för nästa budgetår.

Uppförande av personalbostadshus m. m. Familjebostäderna vid Restads sjukhus i Vänersborg befinna sig i allmänhet i mindre gott skick. Med få undantag äro de omoderna och sakna såväl centralvärmeledning som vattenklosetter, varmvatten och badrum. Omkring hälften av bostäderna omfatta 1 rum och kök. I fråga om bostäder för ogift personal äro cirka 60 belägna i vårdpaviljonger eller ekonomibyggnader. Det anses angeläget, att en förbättring av bostadsförhållandena vid sjukhuset kommer till stånd. Såsom en första åtgärd i detta avseende föreslås, att modernisering av familjebostäderna påbörjas och ett mindre antal bostadsrum för ogift personal anordnas.

I fråga om familjebostäderna anses till en början beslut böra fattas om renoivering av nio utanför det egentliga sjukhusområdet belägna bostadshus.

Vad angår nya bostäder för ogift personal anses tills vidare 16 enkelrum böra anordnas, 8 av rummen med 18 m² lägenhetsyta och 8 om 14 m². Dessa bostäder anses böra inrymmas i en för ändamålet uppförd nybyggnad. Bostäderna beräknas bliva utformade och utrustade såsom de personalrum, vilka enligt beslut av 1951 års riksdag uppföras vid Birgittas sjukhus i Vadstena.

I samband med uppförandet av nybyggnaden föreslås att sjukhuset förses med en ny personaltvättstuga, då den befintliga tvättstugan anses olämpligt belägen samt saknar maskinutrustning och centralvärme och en modernisering av tvättstugan skulle ställa sig relativt kostsam. Ett av statens kommitté för sinnessjukvårdens utbyggande framlagt förslag om inredning av en mindre bastu för 5 000 kronor finner departementschefen böra anstå.

Kostnaderna för de föreslagna byggnadsåtgärderna ha beräknats till sammanlagt 1 360 000 kronor, varav 845 000 kronor för moderniseringen av familjebostäderna, 300 000 kronor för det nya bostadshuset jämte tvättstuga samt 215 000 kronor för erforderliga yttre kulvertar, värme-, vatten- och avloppsledningar jämte väg- och planeringsarbeten. För påbörjande av ifrågavarande arbeten föreslås för nästa budgetår skola anvisas 500 000 kronor.

Anordnande av kolgård. 1950 års riksdag beslöt, att ny panncentral skulle uppföras vid Restads sjukhus för en beräknad kostnad av 1 250 000 kronor. I denna kostnad hade icke medräknats några nya transportanordningar för framforsling av kolen från det vid detta sjukhus förhållandevis långt från panncentralerna belägna kolupplaget. För sistnämnda slag av transporter användes i stor utsträckning patientarbetskraft, och man räknade med att denna anordning skulle kunna bibehållas under en övergångsperiod. Då patientarbetskraft numera icke i nämnvärd utsträckning kan påräknas samt svårigheter föreligga att anskaffa annan arbetskraft, föreslås, att en ny kolgård anordnas, vilken anses böra utformas på sådant sätt att den lämpar sig för transporter såväl efter nuvarande ordning som för transporter med bil från hamnen i Vänersborg.

Det föreslås, att kolgården skall anordnas i direkt anslutning till panncentralen. För forsling av kolen inom kolgården fram till silon föreslås användning av motordriven truck, vilken även kan användas för bortskaffande av snö o. d. Kostnaderna för anordnandet av kolgården ha beräknats till 160 000 kronor, vilket belopp föreslås anvisat för nästa budgetår.

Mariebergs sjukhus i Kristinehamn.

Uppförande av panncentral. 1950 års riksdag beslöt, att vid Mariebergs sjukhus skulle uppföras en panncentral för en beräknad kostnad av högst 1 250 000 kronor, samt anvisade för budgetåret 1950/51 400 000 kronor för ändamålet. Vidare beslöt 1951 års riksdag att för arbetena ifråga anvisa ytterligare 700 000 kronor.

I propositionen hemställes — med förmälan, att panncentralen kan beräknas bli helt färdigställd under loppet av nästa budgetår — att för sagda budgetår måtte anvisas 150 000 kronor.

Uppförande av upptagningspaviljong. 1951 års riksdag beslöt, att vid Mariebergs sjukhus skulle uppföras en upptagningspaviljong för en beräknad kostnad av högst 950 000 kronor, samt anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1951/52 500 000 kronor för ändamålet.

Arbetet beräknas bli helt slutfört under loppet av nästa budgetår, varför medelsbehovet för sagda budgetår kan beräknas till 450 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas.

Uppförande av vårdpaviljong. 1951 års riksdag beslöt, att vid Mariebergs sjukhus skulle uppföras en upptagningspaviljong, avsedd för lättare akuta fall. Paviljongen skulle ingå såsom en första etapp i renoveringen av den kvinnliga avdelningen vid sjukhuset. Bristen på ändamålsenliga avdelningar för oroliga patienter vid sjukhuset är betydande. Med hänsyn till det stora antal enkelrum, som numera anses böra ingå i en orolig avdelning, föreliggande svårigheter att inom befintliga paviljonger tillgodose detta behov. En ny paviljong anses böra uppföras även för oroliga patienter, innan ombyggnaden av de befintliga paviljongerna påbörjas. Paviljongen föreslås utformad i huvudsak i enlighet med den av 1947 års riksdag beslutade, nu färdigställda paviljongen för oroliga manliga patienter vid sjukhuset, vilken visat sig vara lämplig för sitt ändamål. Den anses böra inrymma 3 vårdavdelningar om vardera 24 platser. Våringsytan per patient beräknas uppgå till i det närmaste den yta, varmed sjukhusutredningen räknat i sitt principförslag till paviljonger av denna art. Paviljongen föreslås placerad så, att den framdeles kan anslutas till en eventuell kulvert mellan de kvinnliga paviljongerna och administrationsbyggnaden.

Kostnaden för paviljongen har beräknats till 1 540 000 kronor. Det beräknas, att för påbörjande av densamma erfordras för nästa budgetår ett be-

lopp av 800 000 kronor, och föreslås, att det för ombyggnad av tvättinrättningen vid S:t Lars' sjukhus anvisade beloppet, till den del det enligt vad ovan anförts är disponibelt — 800 000 kronor — måtte få tagas i anspråk för nu föreslagna arbeten.

Modernisering av personaltvättstuga m. m. Personaltvättstugan vid Mariebergs sjukhus i Kristinehamn är omodern och saknar maskinutrustning. Det föreslås, att tvättstugan iordningställes och utrustas i enlighet med numera vedertagna principer för personaltvättstugor. Detta innebär med avseende på utrustningen, att tvättstugan förses med tvättmaskin, centrifug, tvättho, kallmangel, strykbord m. m. Ett av statens kommitté för sinnessjukvårdens utbyggande framlagt förslag om anordnande för en kostnad av 10 000 kronor av ett bastubad finner departementschefen böra anstå. Kostnaderna för ifrågavarande byggnadsföretag ha beräknats till 125 000 kronor, vilket belopp föreslås anvisat för nästa budgetår.

Anordnande av kolgård. 1950 års riksdag beslöt, att ny panncentral skulle uppföras vid Mariebergs sjukhus. I den till 1 250 000 kronor beräknade kostnaden för anläggningen ingingo, ej utgifter för anordningar för förvaring av större mängd bränsle eller för transport därav från den till sjukhuset hörande lastbryggan.

Sjukhusets bränslebehov har i allmänhet tillgodosetts genom lagring av kol för ett års förbrukning. Kolen har hittills i regel transporterats med fartyg till sjukhusets brygga, där den lossats med fartygens egna vinschar. Det nuvarande kolupplaget är i dåligt skick — det saknar hårdgjord botten — och är icke så utformat och beläget, att det lämpar sig för sådana transporter. Med hänsyn härtill föreslås att ny kolgård anordnas, vilken anses böra anordnas på sådant sätt, att den lämpar sig för transporter, såväl efter nuvarande ordning som med bil från hamnen i Kristinehamn. Kolgården föreslås uppförd i direkt anslutning till panncentralen. För forsling av kolen inom kolupplaget fram till silon föreslås upplaget bli utrustat med en s. k. släpskopa. Härigenom kan behovet av arbetskraft för lämpning av kolen begränsas.

Kostnaderna för anordnandet av kolgården jämte släpskopa och därtill hörande maskinell utrustning ha beräknats till 190 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas för nästa budgetår.

Västra Marks sjukhus i Örebro.

Modernisering av ekonomibyggnaderna. Västra Marks sjukhus togs i bruk år 1930 och är avsett för vård av asociala imbecilla kvinnor. Sjukhuset har ett platsantal av 340. Det är till sin huvuddel inrymt i byggnader, vilka uppförts för Svea trängkår. Ekonomibyggnaderna kunna med den utformning de fått ej ens tillnärmelsevis motsvara nutida krav på ändamålsenlighet. De behöva därför moderniseras. Sjukhuset är vidare i behov av fest-

plats för patienterna, bostadshus för intendent och 2:dre läkare samt utvidgning av verkstadslokalerna inom maskinhuset.

Köksbyggnaden är uppförd dels i sten, dels av trä. Den av trä uppförda delen anses böra ersättas med en tillbyggnad i tegel. Inom denna del anses böra ordnas varumottagning, kylutrymmen för olika slags varor samt kapprum och toalett för patienter. Hit anses även böra förläggas renseri, beredningsrum samt disk för föreståndarens expedition. Själva kökslokalen, som ligger i stenbyggnaden, kan bibehållas i huvudsak oförändrad, men dess utrustning föreslås kompletteras. Även inredningen i köksbyggnadens källarvåning anses behöva kompletteras. I den tillbyggda delens övre våning avses omklädningsrum m. m. bliva inredda.

Festsal för patienter m. m. I vinkel med köksbyggnaden och ansluten till denna ligger den byggnad, som under trängkårstiden var manskapsmatsal. Redan 1939 års riksdag beslöt, att denna byggnad skulle inredas till festsal för patienterna, och anvisade medel härför. Genom beslut den 30 december 1939 föreskrev Kungl. Maj:t att nämnda arbeten icke finge komma till utförande med mindre Kungl. Maj:t därtill lämnade tillstånd. Behovet av festsal anses vara verkligt trängande. Det gamla förslaget om manskapsmatsalens iordningställande för ändamålet anses i något modifierad form böra genomföras. Den nu befintliga matsalen för personalen ligger i en särskild byggnad. Läget är obekvämt, enär maten måste transporteras över gården. Huset är dessutom i dåligt stånd och kräver en genomgående reparation. Med hänsyn även härtill har det ansetts ur driftsynpunkt fördelaktigare att flytta personalmatsalen till förutvarande manskapsmatsalen.

Tvätteriet. Även sjukhusets tvätt anses behöva renoveras och utbyggas, ej minst med hänsyn till att ett stort antal patienter dagligen arbeta inom densamma. Huset föreslås tillbyggt i båda ändar, varigenom erforderliga nya utrymmen vinnas.

Maskinhuset. Verkstadsutrymmet inom maskinhuset var redan från början för knappt tilltaget. Antalet reparationer av olika slag, som utföras av sjukhusets maskinpersonal, har ökat avsevärt. En tillbyggnad anses ofrånkomlig. I denna anses böra inrymmas erforderlig verkstad, expedition för maskinmästaren och förråd för verktyg.

Bostadshus för intendent och andre läkare. Vid sjukhuset finnes ej bostad för sjukhusintendenten och endast en otillfredsställande lägenhet för andre läkaren. Avsevärda olägenheter ha varit förknippade härmed. Ett dubbelhus för dessa båda befattningshavare föreslås uppfört. Bostäderna anses böra givas vedertagen storlek.

Kostnaderna, vilka beräknats av byggnadsstyrelsen uppgå till sammanlagt 1 185 000 kronor, varav 255 000 kronor för samlingssal och personalmatsal, 390 000 kronor för köksbyggnad, 250 000 kronor för tvättbyggnaden, 75 000 kronor för verkstadsbyggnaden samt 215 000 kronor för bostadshus åt intendent och andre läkare. För påbörjande av ifrågavarande arbeten föreslås skola anvisas 500 000 kronor för nästa budgetår.

Förvärv av Brotorps arbetshem. 1951 års riksdag bemyndigade Kungl. Maj:t att förvärva Brotorps arbetshem i Hidingebro för en köpeskilling av högst 175 000 kronor under villkor, att driftkostnaderna för hemmet hölle sig på normal nivå.

Enligt en av medicinalstyrelsen företagen undersökning överstiga drift-

kostnaderna ej de jämförbara sekundäravdelningarnas. Med ägaren av hemmet har medicinalstyrelsen slutit ett preliminärt avtal, vari köpeskillingen för den fasta egendomen upptagits till i runt tal 165 000 kronor. Genom beslut den 22 februari 1952 har Kungl. Maj:t godkänt avtalet. Det hemställes, att sagda belopp måtte anvisas för nästa budgetår.

Salberga sjukhus i Sala.

Anordnande av samlingshall. 1939 års riksdag beslöt, att vid Salberga sjukhus skulle genom ombyggnad av den gamla matsalsbyggnaden anordnas en festsal, samt anvisade för budgetåret 1939/40 40 000 kronor till ändamålet. Genom beslut den 22 juni 1939 uppdrog Kungl. Maj:t åt medicinalstyrelsen att låta utföra arbetet i fråga. Sedan 1939 års urtima riksdag anmält sina beslut i enlighet med Kungl. Maj:ts proposition nr 79 till riksdagen rörande åtgärder för begränsning av statsutgifterna under budgetåret 1939/40 m. m., föreskrev Kungl. Maj:t den 30 december 1939, med ändring av beslutet den 22 juni 1939, att sagda arbete icke finge komma till utförande med mindre Kungl. Maj:t därtill lämnade tillstånd.

Trängande behov anses föreligga av en fest- och samlingslokal för patienterna vid sjukhuset. Behovet därav har blivit än mer uttalat genom inrättandet sedan hösten 1950 av alkoholistanstalten vid sjukhuset. Det framhålls, att klientelet inom denna anstalt är i särskilt hög grad i behov av förströelse inom sjukhuset. Kostnaderna kunna — efter prisläget den 1 juli 1951 — beräknas till 180 000 kronor, vilket belopp föreslås anvisat för budgetåret 1952/53 till ifrågakvarande byggnadsarbete.

Sätters sjukhus.

Ombyggnad av ekonomibygnaden. 1950 års riksdag beslöt, att vid Sätters sjukhus skulle för en kostnad av högst 1 150 000 kronor verkställas ombyggnad av ekonomibygnaden, samt anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1950/51 250 000 kronor för ändamålet. Vidare anvisade 1951 års riksdag efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen nr 151 — vari kostnaderna för ombyggnadsarbetena beräknats till 1 325 000 kronor — för arbetena ifråga ytterligare 100 000 kronor. För ombyggnadsarbetena ha sålunda hittills anvisats sammanlagt 350 000 kronor.

Ombyggnadsarbetena ha icke kunnat påbörjas förrän ett personalbostadshus, avsett att ersätta de i ekonomibygnaden inrymda bostäderna, uppförts. Enligt uppgift från byggnadsstyrelsen räknade man med att ombyggnaden av ekonomibygnaden kunde påbörjas omedelbart efter det bostadshuset färdigställt, vilket beräknades ske under första halvåret 1952, samt att arbetena komme att i huvudsak slutföras under loppet av nästa budgetår.

Medelsbehovet för nästa budgetår uppskattas till 775 000 kronor. Det hemställs, att detta belopp måtte anvisas för nästa budgetår.

Uppförande av personalbostadshus. 1951 års riksdag beslöt, att ett bostadshus för ogift personal skulle uppföras vid Sätters sjukhus. Bostadshuset, vilket skulle inrymma 2 dubletter och 12 enkelrum, avsågs i huvudsak skola utgöra ersättning för de bostadsrum, som komme att utgå ur ekonomibyggnaden vid genomförandet av den beslutade renoveringen av denna byggnad. Erforderlig renovering av sjukhusets vårdpaviljonger kan icke påbörjas förrän flertalet av de i dessa belägna personalrummen utrymts. Ersättningsbyggnader för dessa bostäder anses böra uppföras i samma takt som moderniseringen av paviljongerna fortskrider. För att möjliggöra påbörjandet av renoveringsarbetena anses önskvärt, att ytterligare ett antal bostadsrum anordnas vid sjukhuset. Det föreslås, att för nästa budgetår medel anvisas för uppförande av ett bostadshus inrymmande 2 dubletter om 28 m² våningsyta, 8 enkelrum om 18 m² och 4 enkelrum om 14 m². Bostadshuset tänkes utformat på samma sätt som ovannämnda, av 1951 års riksdag beslutade byggnad samt förlagt i direkt anslutning till detta.

Kostnaden för byggnaden har beräknats till 315 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas för budgetåret 1952/53.

Pärby sjukhus i Grangärde.

Anordnande av promenadgård m. m. 1951 års riksdag beslöt, att vid Pärby sjukhus skulle anordnas en promenadgård, samt anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1951/52 45 000 kronor till ändamålet.

Enligt det av riksdagen fattade beslutet skulle i anslutning till promenadgården uppföras en mindre tegel- eller lättbetongbyggnad, inrymmande dels toaletter för patienter och personal, dels en bod för betryggande förvaring av brandredskap, dels ett transformatorrum och dels utrymme för vattenverkets hydrofor. Arbetena ha icke påbörjats.

Sjukhuset består förutom av en huvudbyggnad bland annat av två personalbostadshus och en mindre paviljong, samtliga uppvärmda genom lokala varmvattenpannor. I huvudbyggnaden finnes vidare en mindre lågtryckspanna, som användes endast för kökets behov. Denna panna är i dåligt skick och måste allt som oftast avstängas för reparation. Vidare är pannskorstenen i ett av de båda personalbostadshusen så bristfällig, att en total ommurning av den är ofrånkomlig. Härtill kommer -- till följd av husets grundförhållanden -- att vid varje tjällossning förskjutningar uppkomma, varigenom ett bestående resultat av en ommurning icke kan garanteras.

Med hänsyn till anförda omständigheter anses lämpligt att en för byggnaderna gemensam varmvattenpannanläggning installeras. Eldningsarbetet

skulle härigenom kunna koncentreras till en plats, och någon ommurning av nämnda pannskorsten skulle ej behövas. I samband härmed anses köket böra elektrifieras, varigenom lågtrycksångpannan, vilken snart måste utbytas, kan borttagas.

Sjukhusets vattenbehov är i kvantitativt hänseende väl tillgodosett, men berättigade klagomål ha framställts mot vattnets kvalitet. Det är aggressivt och har vid upprepade tillfällen icke varit tillfredsställande i bakteriellt avseende. Borrningar efter bättre vatten ha företagits på olika ställen i sjukhusets närhet, men de ha givit negativa resultat.

Det anses erforderligt, att en anläggning installeras för avhårdning, borttagande av järn och mangan samt klorering av vattnet. Anläggningen anses kunna inrymmas i den förenämnda, till promenadgården anslutande byggnaden.

Kostnaderna ha beräknats till i runt tal 230 000 kronor, varav cirka 98 000 kronor för installeringen av hydroforpumpverk, apparater för vattenrening m. m. jämte byggnadskostnader, 24 000 kronor för promenadgården, 75 000 kronor för värmeanläggningen samt 33 000 kronor för elektrifiering av köket. Då för innevarande budgetår anvisats 45 000 kronor till anläggande av promenadgården jämte den därtill anslutande byggnaden, uppgår medelsbehovet för nu ifrågasatta byggnadsarbeten till 185 000 kronor.

Det hemställs, att 185 000 kronor anvisas för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår samt att ovannämnda, för innevarande budgetår anslagna medel — 45 000 kronor — måtte få tagas i anspråk för ändamålet.

Sidsjöns sjukhus i Sundsvall.

Anordnande av kolgård. I panncentralen vid Sidsjöns sjukhus äro installerade pannor, som lämpa sig för såväl vedeldning som koleldning medelst stoker. På grund av bränslesituationen vid anläggningens utförande insattes inga stokerapparater. För lagring av bränsle anordnades dels en öppen kolgård, vilken rymmer 2 000 à 2 500 ton kol, och dels en kolsilo för cirka 40 ton. Från kolsilon skulle kolet tappas i korgar, som medelst en telferbana skulle köras fram till stokerapparaterna. Sedan möjligheterna för eldning med kol efter krigets slut förbättrats, installerades under hösten 1950 stokerapparater för kol. När dessa skulle tagas i bruk vid jultiden samma år, visade det sig omöjligt att tappa kolen ur silon, enär kolstyckena frusit ihop. För att vintertid kunna fylla stokerapparaternas kolbehållare ha provisoriska transportanordningar måst anordnas.

Det anses av dessa skäl angeläget, att en täckt kolgård anordnas vid sjukhuset. Kolgården anses böra förses med ett betongdäck, uppburet av betongkolonner. Under betongdäcket beräknas omkring två tredjedelar av kolbehovet för ett år kunna lagras. Ovanpå däcket placeras den del av kolförrådet, som utan olägenhet kan förvaras utan skydd. Den föreslagna konstruktionen, som blir förhållandevis dyr i anläggning, har måst väljas med

hänsyn till de lokala förhållandena och den omgivande terrängens beskaffenhet.

Kostnaden för nu föreslagna åtgärder har beräknats till 210 000 kronor, vilket belopp föreslås anvisat för nästa budgetår.

Frösö sjukhus vid Östersund.

Ombyggnad av administrationsbyggnaden m. m. Administrationsbyggnaden är uppförd i tre våningar jämte inredd källarvåning. I bottenvåningen inrymmas för närvarande sjukhuskontor, läkarexpeditioner, operationssal m. m. De två övre våningarna disponeras för bostäder. I en till byggnadens mittparti ansluten flygel är sjukhusets kyrksal belägen.

Befintliga expeditionslokaler för läkare anses i hög grad otillräckliga. Sålunda har endast sjukhuschefen egen expedition. Utöver operationsrum och apotek finnas vid sjukhuset inga som helst till ett medicinskt centrum eljest hörande undersöknings- och behandlingslokaler eller utrustning därtill. Genom att ombygga och för ändamålet taga i anspråk den flygel av administrationsbyggnaden, som nu inrymmer sjukhusets kyrksal, anses en på lång sikt tillfredsställande lösning av sjukhusets medicinska centrum kunna erhållas. Därvid skulle bland annat en lämplig kulvertförbindelse kunna anordnas mellan administrationsbyggnaden och det kulvertsystem, som nu sammanbinder ekonomibygnaden med flertalet av sjukhusets vårdpaviljonger. Med hänsyn till den rådande bristen på läkare och annan personal anses det icke nödvändigt att för närvarande förverkliga hela detta program. De lokaler, som under en relativt lång tid komma att erfordras, anses kunna inrymmas inom den egentliga administrationsbyggnaden.

Det framhålles, att vid förverkligandet av det nu framlagda förslaget måste i första hand ersättningsbyggnader för de nu i administrationsbyggnaden inrymda bostäderna uppföras. Förutom den redan beslutade förste läkarbostaden, som beräknas bli påbörjad till våren, anses erforderlig ytterligare en bostad för en andre läkare samt en intendentsbostad. Dessa bostäder liksom i övrigt erforderliga nya bostadshus vid sjukhuset föreslås förlagda till ett särskilt bostadsområde öster om sjukhusets huvudinfartsväg.

Bostadsbeståndet i övrigt vid sjukhuset anses med få undantag befinna sig i dåligt skick. För att ernå en tillfredsställande lösning av bostadsförhållandena anses flertalet nu befintliga bostäder vid sjukhuset böra slopas och ersättas med lägenheter i nya bostadshus.

Det föreslås därför att såsom en första etapp bostadshus med sammanlagt 8 lägenheter för gift personal uppföras. Lägenheterna anses böra utföras enligt den standard, som tillämpats för de av 1950 års riksdag beslutade personalbostäderna vid Ryhovs sjukhus i Jönköping och omfatta dels tre rum och kök, varav i vissa fall ett av rummen anses böra anordnas såsom uthyrningsrum, och dels två rum och kök. Dessa bostäder liksom övriga

erforderliga bostadsbyggnader föreslås ifråga om försörjning med värme och varmvatten anslutas till sjukhusets panncentral. Därvid måste viss omläggning och komplettering av ledningssystemen och utrustning i panncentralen verkställas. Omläggningen anses lämpligen böra utformas så, att den ansluter sig till de behov i nämnda avseende, som komma att uppstå vid moderniseringen av sjukhusets vårdpaviljonger. Åtgärderna bliva med hänsyn härtill av förhållandevis stor omfattning. Bland annat anses paviljong X—XI, vilken nu är försedd med egen värmecentral, böra anslutas till panncentralen. I detta sammanhang anses vidare för det planerade bostadsområdet i sin helhet erforderliga gemensamma yttre kallvatten- och avloppsledningar samt elektriska servisledningar böra anordnas.

Kostnaderna för föreslagna byggnadsåtgärder ha beräknats till sammanlagt 1 850 000 kronor, varav 825 000 kronor för administrationsbyggnaden, 220 000 för bostadshus för andre läkare och intendent, 555 000 kronor för bostadshus för gift personal och 250 000 kronor för omläggning och komplettering av befintliga värme- och varmvattensystem, nyanläggning av kulvertar och ledningar för värme, kall- och varmvatten samt avloppsledningar ävensom framdragningsledning av elektriska servisledningar.

Av nämnda belopp föreslås för nästa budgetår skola anvisas 770 000 kronor för påbörjande av de föreslagna bostadshusen och för erforderliga ledningar m. m.

Umedalens sjukhus vid Umeå.

Uppförande av tuberkulosavdelning. 1949 års riksdag beslöt, att vid Umedalens sjukhus skulle uppföras en tuberkulosavdelning för en beräknad kostnad av 2 000 000 kronor. I detta belopp ingingo icke kostnaderna för yttre ledningar, för eventuellt erforderlig komplettering av panncentralen m. m. vid sjukhuset och för eventuellt nödvändiga grundförstärkningsarbeten. Dessa kostnader voro nämligen då ej möjliga att överblicka. För påbörjande av avdelningen anvisade riksdagen för budgetåret 1949/50 under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. ett belopp av 400 000 kronor. Vidare beslöt 1950 års riksdag efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen nr 113 — vari kostnaderna för avdelningen beräknats till 2 700 000 kronor — att för arbetena anvisa ytterligare 300 000 kronor. Slutligen har 1951 års riksdag efter förslag av Kungl. Maj:t beslutat, att för arbetena ifråga anvisa ytterligare 700 000 kronor. För byggnadsföretaget ha sålunda hittills anvisats 1 400 000 kronor.

Den ena av de båda till avdelningen hörande paviljongerna jämte vissa gemensamma yttre arbeten har påbörjats under vintern 1951, och den beräknas bliva färdigställd under budgetåret 1951/52.

Det hemställs, att för påbörjande av den andra paviljongen för nästa budgetår måtte anvisas 500 000 kronor.

Modernisering och utbyggnad av ekonomibyggnaden. 1951 års riksdag beslöt, att vid Umedalens sjukhus skulle utföras modernisering och utbygg-

nad av ekonomibyggnaden för en beräknad kostnad av högst 775 000 kronor, samt anvisade för budgetåret 1951/52 under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. 495 000 kronor för ändamålet.

Arbetena beräknas bliva helt slutförda under loppet av budgetåret 1952/53. Det hemställs, att för nästa budgetår måtte anvisas (775 000 — 495 000) 280 000 kronor.

Modernisering av vissa personalbostäder. 1951 års riksdag anvisade för budgetåret 1951/52 medel för renovering och utbyggnad av ekonomibyggnaden vid Umedalens sjukhus. I denna byggnad finnas 18 personalrum, belägna över tvätt- och kökslokalerna. Dessa rum sakna tvättställ och garderober, liksom gemensamma tekök och badrum, som numera anses böra tillkomma bostäder av ifrågavarande slag. Även om dessa rum enligt numera vedertagna principer framdeles ej böra bibehållas såsom bostäder för fast anställd personal, anses påkallat, att de moderniseras. De skulle därefter kunna nyttjas bland annat såsom bostäder åt vikarier. Här berörda ombyggnadsarbeten föreslås ske i samband med pågående ombyggnad av ekonomibyggnaden i övrigt. Härigenom skulle vissa besparingar kunna vinnas såsom ifråga om installation av rörledningar.

Kostnaderna ha beräknats till ett belopp av 110 000 kronor, vilket belopp föreslås anvisat för nästa budgetår.

Uppförande av bostadshus för läkare och personal. Vid Umedalens sjukhus finnas för närvarande omkring 370 befattningshavare. För dessa finnas vid sjukhuset inrättade 27 familjebostäder, 4 dubletter och 139 enkelrum.

I enlighet med beslut av 1949 års riksdag har vid sjukhuset uppförts och i huvudsak färdigställts en av de i den beslutade nya tuberkulosavdelningen ingående paviljongerna. I anledning härav kommer antalet läkare och andra befattningshavare vid sjukhuset att öka. Redan med nu befintlig personal föreligger brist på såväl familjebostäder som andra bostäder. Det anses sålunda nödvändigt att bostadsbeståndet vid sjukhuset ökas. Att nu inrätta bostäder i sådant antal, att hela bristen skall bliva täckt, anses icke böra komma ifråga. Utbyggnaden anses böra begränsas till att avse bostäder för den ytterligare personal, som anställs vid sjukhuset i anledning av de nytillkommande vårdplatserna. Under hänsynstagande till att vissa av dessa befattningshavare böra söka sig bostäder utanför sjukhuset anses tillfyllest, att en bostad för förste läkare och 16 rum för ogift personal uppföras.

Läkarbostaden anses böra utformas såsom de bostäder av detta slag, vilka under senare år uppförts vid de statliga sinnessjukhusen. För hälften av rummen för ogift personal beräknas en lägenhetsyta av 18 m² och för hälften en lägenhetsyta av 14 m². Bostäderna komma att utformas och utrustas i överensstämmelse med de personalrum, som enligt beslut av 1951 års riksdag uppföras vid bland annat Birgittas sjukhus i Vadstena.

Läkarbostaden anses böra förläggas i anslutning till övriga läkarbostä-

der vid sjukhuset och personalbostadshuset placeras i omedelbar närhet av sjukhusentrén i överensstämmelse med principen att bostäder lämpligen skola förläggas utanför det egentliga sjukhusområdet.

Kostnaderna för nu föreslagna byggnader ha beräknats till sammanlagt 460 000 kronor, varav 130 000 kronor för läkarbostaden och 330 000 kronor för personalbostadshuset. I detta belopp ingå kostnader för yttre planeringsarbeten och yttre ledningar med 35 000 kronor.

Det hemställles, att för nästa budgetår 460 000 kronor anvisas till uppförande av ifrågavarande bostäder.

Anordnande av verkstäder vid panncentralen. Den till verkstäderna vid panncentralen hörande smedjan anses för liten för att sjukhusets större arbetsmaskiner m. m. där skola kunna intagas och repareras. Förrådslokaler samt toalett- och omklädningsrum för personal anses även otillräckliga. Med hänsyn till sjukhusanläggningens ålder och på grund av beslutad utbyggnad av densamma med två tuberkulospaviljonger kunna erforderliga reparationer av olika slag beräknas komma att väsentligt öka. För att tillgodose såväl nu föreliggande som kommande behov av större lokaler och för att kunna intensivifiera och i möjligaste mån förbilliga driften anses det önskvärt, att verkstäderna utvidgas. Därvid anses även anordningar böra vidtagas för att tillgodose sjukhusets behov av en sopförbränningsugn.

Kostnaderna för arbetena ha beräknats till 180 000 kronor, vilket belopp föreslås anvisat för nästa budgetår.

Uppförande av kolgård. Takkonstruktionen till den till panncentralen vid Umedalens sjukhus vid Umeå hörande kolgården är angripen av röta, varför hela yttertaket inom en nära framtid måste ersättas med ett nytt. Kolgården kan i befintligt skick icke rymma mer än 800 ton kol. Årsförbrukningen uppgår till mellan 1 500 och 1 800 ton. Cirka 75 % härav eller 1 100—1 400 ton konsumeras vintertid. Då seglotionstiden normalt upphör i november och återupptages först i maj, måste största delen av årsbehovet lagras under eldningssäsongen. Lagringen kan under nuvarande förhållanden ej helt ske inom kolgården. Med hänsyn till angivna omständigheter anses erforderligt, att en ny kolgård uppföres. Den nya kolgården anses böra kunna rymma cirka 1 800 ton kol. Kostnaderna för kolgården ha beräknats till 165 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas till ändamålet för nästa budgetår.

Furunäsets sjukhus vid Piteå.

Ombyggnads- och utvidgningsarbeten. 1945 års riksdag beslöt, att vid Furunäsets sjukhus vid Piteå skulle verkställas ombyggnads- och utvidgningsarbeten för en sammanlagd kostnad av högst 1 723 800 kronor. Av detta belopp avsågos 990 000 kronor för uppförande av en ny paviljong, 668 800 kronor för ombyggnad av huvudbyggnaden och 65 000 kronor för

reparationer å huvudbyggnaden. För dessa arbeten ha av 1945, 1946 och 1948 års riksdagar för budgetåren 1945/46, 1946/47 och 1948/49 anvisats sammanlagt 1 350 000 kronor.

Sedermera framlade byggnadsstyrelsen i skrivelse den 22 november 1948 ett omarbetat och utökat förslag till ombyggnad av huvudbyggnaden, vilket av styrelsen kostnadsberäknades till 3 800 000 kronor. Samtidigt anmälde styrelsen, att kostnaderna för nybyggnadsarbetena, d. v. s. den nya paviljongen och därmed sammanhängande arbeten inom pannhuset, då uppskattades till cirka 1 250 000 kronor. Vidare framlade medicinalstyrelsen i skrivelse den 16 september 1949 förslag till viss utvidgning av byggnadsprogrammet för ombyggnaden av huvudbyggnaden, vilken ökning kostnadsberäknats till 350 000 kronor. De sammanlagda kostnaderna för arbetena vid sjukhuset komme alltså att uppgå till 5 400 000 kronor. Förslaget till ombyggnad av huvudbyggnaden förelades 1949 års riksdag, som icke motsatte sig den föreslagna omändringen och för fortsättande av arbetena vid sjukhuset anvisade 700 000 kronor för budgetåret 1949/50. Förslagen till viss utvidgning av byggnadsprogrammet för ombyggnaden av huvudbyggnaden underställdes 1950 års riksdag, som lämnade förslaget utan erinran samt för budgetåret 1950/51 anvisade 1 100 000 kronor för fortsättande av arbetena vid sjukhuset. Slutligen anvisade 1951 års riksdag efter förslag av Kungl. Maj:t 900 000 kronor till ifrågavarande ändamål.

Sammanlagt ha alltså hittills för förenämnda arbeten vid sjukhuset anvisats 4 050 000 kronor.

Arbetena med ombyggnad av huvudbyggnaden ha pågått sedan hösten 1949 och beräknas bliva i huvudsak slutförda under hösten 1953. Med hänsyn till arbetenas karaktär är det för närvarande icke möjligt att bedöma, huruvida den senast angivna kostnaden (3 800 000 + 350 000) 4 150 000 kronor för om- och tillbyggnaden av huvudbyggnaden av annan anledning än kostnadsstegringen från sommaren 1950 till sommaren 1951 kommer att överskridas eller ej.

Medelsbehovet för nästa budgetår uppskattas till 1 000 000 kronor.

Uppförande av vårdpaviljong för ålderspsykos och senila patienter. Antalet ålderspsykos har under de senaste åren visat en markant stegring. Med utgångspunkt från relationstalen för år 1949 kan beräknas, att vid de statliga sinnessjukhusen vid slutet av år 1950 funnos i runt tal 2 500 fall av ålderspsykos. Detta tal anses vara för lågt, då hänsyn ej tagits till bland annat den sannolika ökningen under år 1950. Det anses även böra beaktas, att bland exspektanterna finnes ett avsevärt antal senila, som nu vårdas i hemmen, på enskilda eller kommunala vårdhem m. m. Det anses därför angeläget, att ytterligare vårdplatser för ifrågavarande klientel tillskapas.

Direktionen för Furunäsets sjukhus har vid upprepade tillfällen framfört önskemål om att en ny vårdpaviljong för vård av i huvudsak senila

patienter uppföres vid sjukhuset. Antalet nyintagna åldrande sjuka vid detta sjukhus har under senare år ökat avsevärt. Medan de patienter, vilka vid intagningen fyllt 60 år, ännu 1947 utgjorde blott 6,5 % av samtliga under året intagna uppgick antalet under 1949 till 15,4 %. Under 1950 (till och med den 23 december) steg antalet till 25,3 %.

Det föreslås, att en ny paviljong uppföres framförallt med hänsyn till den allmänna dispositionen av sjukhuset ifråga. Paviljongen föreslås uppförd i två våningar, vardera inrymmande en dubbelavdelning om sammanlagt 48 platser. Detta antal vårdplatser har ansetts vara det högsta, som lämpligen bör ankomma på en översköterska. Vardera avdelningen har vidare uppdelats i två delar, den ena bestående av 3 enkelrum, 1 trepatientrum och 2 sexpatientrum eller sammanlagt 18 patienter och den andra av 3 enkelrum, 1 trepatientrum och 4 sexpatientrum eller sammanlagt 30 patienter. Den mindre delen om 18 platser är avsedd för vård av mer svårskötta patienter. Mellan dessa delar rumsgrupper ha förlagts mat- och dagrum samt övriga för avdelningen gemensamma lokaler. Med hänsyn till de klimatiska förhållandena anses paviljongen böra sammanbindas med huvudbyggnaden med däri inrymt centralkök och medicinskt centrum medelst en kulvert. Nu avsedd paviljong kommer att förläggas i omedelbar närhet av den vid sjukhuset nyligen färdigställda, av 1945 års riksdag beslutade paviljongen för oroliga patienter. Denna paviljong saknar invändig förbindelse med huvudbyggnaden, vilket medfört betydande olägenheter, särskilt ifråga om mattransporterna. Det anses därför lämpligt att den nu föreslagna kulverten utsträcker så att även sistnämnda paviljong kan anslutas till huvudbyggnadens kulvertssystem.

Kostnaderna för den nya paviljongen jämte kulvertar ha beräknats till 1 905 000 kronor, varav 1 725 000 kronor för byggnaden och 180 000 kronor för kulvertar. För påbörjande av paviljongen föreslås ett belopp av 100 000 kronor skola anvisas för nästa budgetår.

Uppförande av personalbostadhus m. m. 1951 års riksdag anvisade medel för dels uppförande av ett bostadshus med 16 rum för ogift kvinnlig personal och dels till- och ombyggnad av befintligt bostadshus nr 23 för ogift manlig personal vid Furunäsets sjukhus.

För fortsättande av den påbörjade upprustningen av sjukhusets bostäder föreslås, att för budgetåret 1952/53 medel anvisas för uppförande av ett nytt bostadshus för gift personal och i samband därmed en personaltvättstuga. Bostadshuset, som föreslås inrymma 4 lägenheter om 3 rum och kök, vardera med cirka 65 m² lägenhetsyta, avses utgöra en första etapp i en anläggning om fyra sådana byggnader.

För uppförande vid sjukhuset av en byggnad för tvättstuga och desinfektionsanläggning anvisade 1939 års lagtima riksdag ett belopp av 35 000 kronor.

1939 års urtima riksdag beslöt emellertid sedermera att dessa medel skulle

få tagas i anspråk endast i den mån Kungl. Maj:t prövade sådana förutsättningar vara för handen, som gällde för användning av anslag, upptaget på allmän beredskapsstat. Med anledning härav har denna byggnad ännu ej kommit till stånd. I samband med ett år 1949 framlagt förslag till uppförande av ny arbetspaviljong vid sjukhuset, för vilket företag samma års riksdag anvisade medel, föreslog föredragande departementschefen, att byggnadsstyrelsen skulle undersöka möjligheterna att anordna tvättstugan i källarvåningen i förenämnda arbetspaviljong. Desinfektionsanläggningen ansågs böra anordnas i anslutning till sjukhusets panncentral.

Vid utförandet av den beslutade arbetspaviljongen visade det sig mindre lämpligt att placera tvättstugan i denna byggnad med hänsyn till dels dess läge i förhållande till bostadshuset och dels det begränsade utrymmet inom paviljongens källare, till vilken tvättstugan skulle ha förlagts. Då behovet av ny personaltvättstuga vid sjukhuset anses synnerligen trängande, föreslås tvättstuga anordnad i källarvåningen till nyssnämnda personalbostadshus.

I samband med uppförande av personalbostadshuset anses vidare åtgärder böra vidtagas, som möjliggöra en framtida modernisering av befintliga bostadshus inom denna del av sjukhusområdet. Sålunda föreslås att den kulvert med värme- och varmvattenledningar, som skall betjäna den nya byggnaden, förlägges och dimensioneras på sådant sätt, att till densamma kunna anslutas även bostadshuset nr 7b, 9, 10, 14, 15, 16, 17 och 18. Även vid nu erforderlig omläggning och nyanläggning av kallvatten- och avloppsledningar anses hänsyn böra tagas till den framtida moderniseringen av bostäderna.

Den av 1951 års riksdag beslutade bostadsbyggnaden för ogift kvinnlig personal, vars uppförande ännu icke påbörjats, avsågs bli placerad norr om bostadshuset nr 24. Det har emellertid befunnits lämpligt, att byggnaden i stället förlägges i närmare anslutning till nu föreslagna bostäder för gift personal, även om en sådan placering kommer att medföra viss utökning av yttre kulvertar och ledningar.

Kostnaderna för nu föreslagna arbeten ha beräknats till sammanlagt 480 000 kronor, varav 280 000 kronor för det nya familjebostadshuset med däri inrymd tvättstuga, 160 000 kronor för utvändiga värme-, vatten- och avloppsledningar jämte vägar och planering och 40 000 kronor för erforderliga yttre ledningar i samband med förflyttning av ovannämnda bostadshus. För nästa budgetår föreslås hela det för arbetenas utförande erforderliga beloppet skola anvisas.

Vissa arbeten inom panncentralen. 1950 års riksdag beslöt utförande av vissa arbeten inom panncentralen vid Furunäsets sjukhus till en kostnad av 625 000 kronor samt anvisade under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. för budgetåret 1950/51 35 000 kronor till ändamålet. Medlen voro avsedda för beställning av pannutrustning. Nämnda

utrustning beräknas bli levererad vid årsskiftet 1953/54. Med hänsyn härtill anses panncentralens utbyggnad böra vara avslutad vid sagda tidpunkt. Det hemställs, att för nästa budgetår 590 000 kronor måtte anvisas för ifrågavarande byggnadsarbeten.

Anordnande av verkstäder m. m. De under maskinmästaren sorterande verkstäderna vid Furunäsens sjukhus vid Piteå — mekanisk och elektrisk verkstad, plåtslageriverkstad samt smedja — anses otillräckliga och icke placerade i lämplig anslutning till varandra, varjämte för verkstäderna erforderliga förråd anses otillfredsställande. Vidare anses för personalen behövliga lokaler icke tillfredsställande ur hygienisk synpunkt. Även det förhållandet att sjukhuset kommer att bli i väsentlig grad utökat, sedan nu pågående moderniseringsarbeten slutförts, anses göra det angeläget, att ifrågavarande verkstäder iståndsätts för att tillgodose den ökning av antalet reparationer av olika slag, som kan beräknas bli en följd av utbyggnaden.

Nu föreslagna verkstäder anses böra utföras i samband med redan beslutad utökning av panncentralen. Sjukhusets desinfektionsanläggning anses böra anordnas i anslutning till sjukhusets panncentral. Utförandet av ett av statens kommitté för sinnessjukvårdens utbyggande föreslaget bastubad för en kostnad av 10 000 kronor finner departementschefen böra anstå.

Kostnaderna för nu föreslagna åtgärder ha beräknats till 365 000 kronor. Av detta belopp föreslås 175 000 kronor skola anvisas för nästa budgetår för arbetets påbörjande.

Uppförande av nytt sinnessjukhus i Karlskrona.

1947 års riksdag anvisade för budgetåret 1947/48 100 000 kronor för fortsatt utredning angående uppförande av ett nytt sinnessjukhus i Blekinge. Förslag i frågan förelades sedermera 1950 års riksdag, som godkände detsamma i huvudsak och under anslaget till vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. anvisade 100 000 kronor för vidare utredning rörande uppförande av sjukhuset. Vidare har 1951 års riksdag anvisat ytterligare 50 000 kronor för utredning av frågan.

Statens kommitté för sinnessjukvårdens ordnande har träffat preliminärt avtal med Karlskrona stad om överlåtelse utan ersättning till Kungl. Maj:ts och Kronan av Gullbernahultsområdet. Texten till avtalet, vilket är slutet under förbehåll av Kungl. Maj:ts och stadsfullmäktiges i Karlskrona godkännande, finnes intagen i propositionen å s. 50—52. Departementschefen tillstyrker att avtalet godkännes.

Förslaget till nytt sinnessjukhus har utformats med beaktande av bland annat de av 1950 års riksdag framförda önskemålen rörande storleken av vårdavdelningar för akuta lugna och akuta halvroliga patienter. Med hänsyn till vunna erfarenheter och i syfte att förbättra vårdmöjligheterna har en viss omdisposition och utökning av det ursprungliga programmet an-

setts böra vidtagas. En närmare redogörelse beträffande sjukhusområdet och huvuddispositionen av sjukhuset lämnas i propositionen å s. 52—56.

Uppförandet av ett nytt sinnessjukhus vid Karlskrona kommer att draga betydande kostnader. Därest samtliga planerade bostäder skulle uppföras, anses totalkostnaderna vid nuvarande prisläge icke komma att understiga 35 miljoner kronor. Uppförandet av sjukhuset inom 5 å 6 år — en tidrymd, som med hänsyn till platsbristen vid sinnessjukhusen icke anses böra överskridas — kommer sålunda att föranleda en kapitalinvestering av 6 å 7 miljoner kronor per år. Vid den fortsatta detaljbearbetningen av sjukhusets utformning skall man i möjligaste mån söka inskränka omfattningen av lokaler och utrustning för att därmed söka nedbringa kostnaderna utan eftersättande av medicinska och driftsekonomska synpunkter.

Medelsbehovet för utförande av de byggnader, om vilka förslag framläggas i propositionen, uppgår till i runt tal 27 000 000 kronor enligt nedanstående sammanställning.

	Kronor
Vårdpaviljonger	16 400 000
Byggnad för kök, matsal, samlingsal m. m.	2 230 000
Byggnad för behandling och intagning av patienter	1 220 000
Administrationsbyggnad	760 000
Panncentral med verkstäder och kolgård	2 265 000
Gravkapell	150 000
Växthusbyggnader	215 000
	23 240 000
Trafikkulvertar, yttre rörledningar, gemensamma elektriska anläggningar, vägar, idrottsplats och andra yttre anordningar	3 760 000
	27 000 000

För nästa budgetår föreslås skola anvisas ett belopp av 1 500 000 kronor för påbörjande av arbetena.

Elektriska arbeten vid vissa statens sinnessjukhus.

Under senare år ha medel regelbundet anvisats för renovering och utbyggnad av de elektriska installationerna vid statens sinnessjukhus. Planer och kostnadsberäkning för fortsatta sådana arbeten, vilka lämpligen böra påbörjas under budgetåret 1952/53 samt kostnadsberäkningar för planernas genomförande ha upprättats av Elektriska Prövningsanstalten Aktiebolag. Samråd med byggnadsstyrelsen har ägt rum beträffande de olika arbetena.

S:ta Annas sjukhus i Nyköping. Sedan kraftleverantören under 1950 framdragit ny serviskabel för 380/320 v 50 p/s växelström, påbörjades samtidigt omläggning av installationerna till växelströmsmatning. För närvarande matas installationerna inom vissa byggnader med växelström. Av övriga byggnader vid sjukhuset anses nu de elektriska installationerna inom intendentsbostaden, kapellet, personalbostadshuset, växthusen och uthusbyggnaden böra omläggas och kompletteras. Vidare anses armaturen inom snickarverkstaden, mekaniska verkstaden och smedjan böra kompletteras. Slutligen anses även ytterbelysning inom sjukhusområdet, som nu saknas, böra anordnas. Kostnaderna för nu föreslagna arbeten ha beräknats till sammanlagt 24 000 kronor.

Sundby sjukhus i Strängnäs. Ytterbelysning saknas för vissa vägar, som efter mörkrets inbrott användas av sjukhusets personal. Ett helt nytt ytterbelysningssystem med järnstolpar utefter de olika vägarna samt med separat jordkabelnät anses böra anordnas. Belysningen föreslås manövrerad med tidur. Anläggningskostnaderna för ett sådant nytt ytterbelysningssystem ha beräknats till 32 000 kronor. I detta belopp ha inräknats kostnader för grävnings- och igenfyllningsarbeten samt för kabelgravar och stolpar.

Birgittas sjukhus i Vadstena. Distributionsnätet och ytterbelysningsanläggningen inom de äldre delarna av norra sjukhusområdet uppfylla ej kraven enligt gällande föreskrifter. Det är därför angeläget, att dessa anläggningar omläggas. Även installationerna inom byggnaderna på området anses i stor utsträckning behöva förnyas och omläggas till annan spänning. Kostnaderna för vissa närmare angivna arbeten ha beräknats till sammanlagt 30 000 kronor.

Kablar till läkar- och personalbostäder samt uthusbyggnader anses böra utbytas. Samtidigt härmed anses även de gamla ledningarna på knopp i panncentral och uthusbyggnader böra ersättas med andra, varvid även armaturer och väggapparater i viss omfattning anses böra utbytas m. m. Kostnaderna för dessa arbeten ha beräknats till 4 000 kronor.

S:ta Gertruds sjukhus i Västervik. För fortsatt avlastning av det befintliga likströmsnätet föreslås för spännings- och strömartsomläggningen matarkablar framdragas till vissa paviljonger samt garaget och samlingssalen. Kostnaderna för kabelnätet till ovannämnda byggnader ha beräknats till 34 000 kronor. Vidare anses omläggning och komplettering av inomhusinstallationerna i de byggnader böra verkställas, till vilka nytt kabelnät redan framdragits. Kostnaderna för sådan omläggning ha beräknats till 15 000 kronor. För elektriska arbeten vid sjukhuset skulle sålunda erfordras 49 000 kronor.

S:ta Maria sjukhus i Hälsingborg. Plan för det framtida växelströmsnätets utformning har numera upprättats. I princip innebär denna plan, att ett nytt kabelnät för växelström anordnas. Nätet beräknas skola matas dels från befintlig transformatorstation i maskinhuset och dels från en ny understation i närheten av paviljong 6. Det nya distributionssystemet anses böra utbyggas i etapper. I första etappen föreslås ingå uppförande av en ny understation samt anläggande av tillhörande kabelnät. Härjämte anses även omläggning av inomhusinstallationerna i bostäder böra påbörjas. Kostnaderna för dessa arbeten ha beräknats till sammanlagt 83 000 kronor. Enligt beslut av 1951 års riksdag anvisades 50 000 kronor för det nya växelströmsnätet, i första hand för en ringkabel för de centralt liggande paviljongerna. Ifrågavarande arbeten ingå i huvudsak i ovan angivna utbyggnadsetapp 1. För genomförande av denna etapp skulle sålunda erfordras ytterligare 33 000 kronor.

Därest ändamålsenlig ytterbelysning skall kunna erhållas, anses ett helt nytt belysningssystem böra anordnas. Därvid anses ett separat jordkabelnät böra nedläggas och lampor monteras i järnrörsstolpar. Anläggningskostnaderna för detta belysningssystem ha beräknats till 85 000 kronor. Utbyggnaden föreslås lämpligen utförd i etapper, och i första etappen föreslås belysning skola anordnas utefter vissa huvudvägar i de centrala delarna av sjukhusområdet samt för vissa vägar till i utkanterna liggande paviljonger. Kostnaderna härför ha beräknats till 28 500 kronor.

Sjukhusets ackumulatorbatteri är gammalt och bristfälligt och anses snarast böra slopas. I samband därmed blir det nödvändigt att för det kvarvarande likströmsnätets del installera ett nytt utjämningsaggregat samt ut-

föra vissa kompletteringar för befintlig motorgenerator. För att trygga sjukhusets elektriska kraftförsörjning vid avbrott i det befintliga växelströmsnätet har det visat sig nödvändigt att anskaffa ett motordrivet reservkraftaggregat med en angiven växelströmseffekt av 100 kVA. Kostnaderna för utjämningsaggregat, reservkraftaggregat, instrumentering och montage samt erforderliga byggnadsarbeten ha beräknats till 56 000 kronor.

I enlighet härmed skulle sålunda för elektriska arbeten vid sjukhuset erfordras ett belopp av 117 500 kronor.

S:t Jörgens sjukhus i Göteborg. Säkerheten i det normalt matande högspänningsnätet till sjukhuset är otillfredsställande. Ett förbränningsmotordrivet nödströmsaggregat med en växelströmsgenerator på 100 kVA anses därför böra installeras. Kostnaderna för det föreslagna reservkraftaggregatet jämte erforderliga kablar, instrument och montage ha beräknats till 52 000 kronor. För att installation av elektriska spisar i intendentsbostaden och portvaksstugorna skall kunna ske måste förstärkning av det elektriska ledningsnätet utföras. Kostnaderna ha beräknats till 4 000 kronor. För elektriska arbeten vid sjukhuset föreslås sålunda anvisade sammanlagt 56 000 kronor.

Restads sjukhus i Vänersborg. Vid sjukhuset pågår för närvarande tidigare beslutad spänningsomläggning av det elektriska systemet samt anordnande av ytterbelysning. För dessa arbetens fortsättande erfordras för nästa budgetår 15 000 kronor för spänningsomläggningen och 10 000 kronor för ytterbelysningen.

Mariobergs sjukhus i Kristinehamn. Ytterbelysningsanordningarna för de centrala norra, östra och södra områdena inom sjukhuset anses otillfredsställande. En ny anläggning anses böra utföras i tre skilda delar, vilka vardera manövreras automatiskt med kopplingsur. Kostnaderna för dessa arbeten ha beräknats till 26 000 kronor. På grund av särskilda förhållanden, förorsakade bland annat av de nu pågående ombyggnadsarbetena vid sjukhuset, ha vissa delar av den nya ytterbelysningsanläggningen redan måst utföras av byggnadsstyrelsen. Kostnaderna härför, som förskotterats av medel anvisade för sjukhusets ombyggnad, ha uppgått till 6 000 kronor. För nästa budgetår anses ett motsvarande belopp böra anvisas för att täcka de förskotterade kostnaderna. Arbetena i övrigt anses kunna uppskjutas ännu ett år.

Säters sjukhus. Enligt tidigare uppgjorda planer skulle omläggningen av de elektriska installationerna från likström till växelström vid sjukhuset utföras i sex etapper. Därjämte skulle servisledningen förstärkas. För i planen ingående etapper 4 och 5, som kostnadsberäknats till 67 000 kronor, har tidigare beviljats ett anslag på 35 000 kronor. Dessa arbeten ha påbörjats och beräknas vara avslutade under år 1952. För avslutande av i dessa etapper återstående arbeten anses med hänsyn till kostnadsstegringarna ett med 40 000 kronor ökat belopp böra anvisas.

Sekundärvadlingen i Olofsfors. Vid sjukhuset finnes för närvarande endast ytterbelysning vid respektive byggnad. Denna belysning kan ej anses tillfredsställande. Belysningen anses därför böra kompletteras med lampor, monterade på järnstolpar. Kostnaden härför har beräknats till 7 500 kronor.

Gådeå sjukhus i Härnösand. För närvarande pågå vid sjukhuset arbeten med omläggning från likström till växelström. För dessa arbeten, vilka enligt de ursprungliga planerna omfattade omläggning av kabelnät och inomhusinstallationer, ha tidigare anvisats 55 000 kronor. För att täcka uppkomna merkostnader fordras ett belopp på 11 000 kronor.

I samband med övergången till växelströmsdistribution inom sjukhuset måste även sjukhusets transformatorstation kompletteras och bland annat

ustrustas med en reservtransformator. Kostnaderna för dessa kompletteringsarbeten ha beräknats till 20 000 kronor.

Sammanlagt anses sålunda för elektriska arbeten vid sjukhuset böra anvisas 31 000 kronor.

Frösö sjukhus i Östersund. Enligt tidigare fastställd generalplan pågår för närvarande omläggning från likström till växelström av de elektriska anläggningarna vid sjukhuset. Omläggningen beräknades kunna utföras i 5 etapper. Etapp 4 omfattar samtliga byggnader å det till sjukhuset hörande s. k. Mjälleområdet. Kostnaden för däri ingående arbeten hade i generalplanen beräknats till 28 000 kronor. På grund av inträffade prisstegringar anses detta belopp böra höjas till 46 000 kronor.

I samband med genomförandet av 4:e etappen anses installationerna inom de byggnader, som tidigare utelämnats, böra utföras. Vidare anses den nuvarande ytterbelysningen provisoriskt böra omläggas från likström till växelström. En ny motor för reservpumpen för råvattenverket samt motor till den till sjukhuset hörande motorsågen föreslås anskaffade. Kostnaderna för nu nämnda åtgärder ha uppskattats till 4 000 kronor. För utbyte av motor till reservpumpen ha beräknats 3 000 kronor och för ny motor till sågen likaledes 3 000 kronor.

Kostnaderna för samtliga nu föreslagna åtgärder skulle alltså uppgå till sammanlagt 56 000 kronor.

Umedalens sjukhus vid Umeå. Det föreslås, att en ny transformatorstation i sjukhusets administrationsbyggnad anordnas. Kostnaderna för den nya transformatorstationen jämte högspänningskabel från maskinhuset samt erforderliga byggnadsarbeten ha beräknats till 28 000 kronor.

I samband med planerad till- och ombyggnad av ekonomibygnaden vid sjukhuset beräknas de elektriska anläggningarna inom denna byggnad skola omläggas från 3×220 V till 380/220 V driftspänning. Kostnaderna för dessa arbeten ha beräknats till 8 000 kronor.

Inom bostäderna pågår installation av elektriska spisar. För att möjliggöra installation av de elektriska spisarna utan utbyte av serviskablar anses transformatorstationen i paviljong 21 böra förläggas till en mindre friliggande byggnad och ombyggas för 380/220 V distributionsspänning. Kostnaderna för den nya transformatorstationen och därmed sammanhängande arbeten ha beräknats till 28 000 kronor.

De föreslagna elektriska arbetena vid sjukhuset skulle sålunda draga en kostnad av sammanlagt 64 000 kronor.

Västra Ny sjukhus. Kraftleverans till sjukhuset sker för närvarande medelst friledning för 20 kV. Då det ej visat sig möjligt att erhålla säker matning genom serviskompletteringar anses ett förbränningsmotordrivet reservkraftaggregat för 100 kVA avgående växelströmseffekt böra installeras. Kostnaderna beräknas till 46 000 kronor.

Västra Marks sjukhus. Ytterbelysningen vid sjukhuset utgöres för närvarande av ett relativt litet antal, i allmänhet olämpligt placerade lampor. För erhållande av ändamålsenlig ytterbelysning erfordras ett system med lampor på järnrörstolpar och automatisk manövrering med tidur. Kostnaderna ha beräknats till 12 000 kronor.

Sålunda skulle för nästa budgetår för berörda arbeten erfordras tillhoppa 600 000 kronor.

Utredningsmedel.

Statens kommitté för sinnessjukvårdens utbyggande har upplyst, att av de till kommitténs förfogande ställda medlen för bestridande av kostnader för utredningar samt av de med kommitténs verksamhet i övrigt förenade kostnaderna kvarstod den 1 februari 1952 en disponibel reservation av i runt tal 33 000 kronor.

Medelsbehovet för nästa budgetår beräknas till sammanlagt 200 000 kronor, vilket belopp föreslås skola anvisas för sagda ändamål för budgetåret 1952/53.

UTRUSTNING AV NYA SINNESSJUKHUS.

I propositionen hemställes om medel för utrustning av vissa nytillkommande och ombyggda lokaler vid statens sinnessjukhus.

För utrustning av en av de två beslutade tuberkulospaviljongerna vid *Ulleråkers sjukhus* i Uppsala anses böra anvisas ytterligare 52 000 kronor.

Till viss nyutrustning av södra flygelbyggnaden av sjukhusets norra mansavdelning, som för närvarande är föremål för ombyggnad, har centrala sjukvårdsberedningen tillstyrkt, att ett belopp av 227 200 kronor anvisas. Från detta belopp anses emellertid böra dragas cirka 42 000 kronor, vilka avsetts till anskaffning av gångkläder, vilka icke erfordras.

Behovet av medel för Ulleråkers sjukhus skulle sålunda uppgå till sammanlagt 237 000 kronor.

Genom beslut den 15 juni 1951 har Kungl. Maj:t uppdragit åt byggnadsstyrelsen att vid *S:ta Annas sjukhus* i Nyköping låta uppföra två bostadshus. Det anses, att medel böra ställas till förfogande nästa budgetår för utrustningens påbörjande. Kostnaden per bostad kan uppskattas till i genomsnitt lägst 1 500 kronor. Med utgångspunkt härifrån föreslås, att ett preliminärt belopp av 20 000 kronor anvisas för ändamålet.

För utrustning av nybyggnader vid *Birgittas sjukhus* i Vadstena för dels centralkök, tvätteri, panncentral, obduktionshus och portvaksstuga, dels ock en upptagningspaviljong med 46 vårdplatser och två andra sjukpaviljonger med sammanlagt 296 vårdplatser ha anvisats 293 000 kronor. Det ytterligare medelsbehovet för ändamålet uppskattas till 70 000 kronor.

Vid sjukhuset pågår vidare uppförande av ett bostadshus, inrymmande 40 möblerade bostäder för ogift personal. Dessa bostäders utrustning har av direktionen kostnadsberäknats till 62 000 kronor. I propositionen föreslås, att 52 000 kronor preliminärt anvisas för ändamålet.

Medelsbehovet för Birgittas sjukhus skulle alltså uppgå till sammanlagt 122 000 kronor.

För utrustning av vissa paviljonger vid *Mariebergs sjukhus* i Kristinehamn, som äro föremål för ombyggnad, ha preliminärt anvisats 200 000 kronor. Med hänsyn till inträffade prisstegringar bör detta belopp uppräknas till 235 000 kronor. Sålunda skulle för ändamålet erfordras ytterligare 35 000 kronor.

En ny upptagningspaviljong med 56 vårdplatser vid samma sjukhus beräknas bliva i huvudsak färdigställd under våren 1953. Det föreslås, att 90 000 kronor preliminärt anvisas för påbörjande av utrustningen.

Vid sjukhuset pågår vidare uppförande av två bostadshus, inrymmande

20 möblerade bostäder för ogift personal. Till utrustning av dessa bostads-hus anses böra beräknas 35 000 kronor.

I enlighet härmed skulle medelsbehovet för Mariebergs sjukhus uppgå till sammanlagt 160 000 kronor.

För påbörjandet av erforderlig nyutrustning av administrationsbyggnaden i *Sätters sjukhus* ha under budgetåret 1950/51 preliminärt anvisats 55 000 kronor. Enär kostnadsberäkningen ännu icke hunnit slutgranskas samt ytterligare medel likväl anses böra anvisas för fortsättande av utrustningen, föreslås att 45 000 kronor preliminärt anvisas för nästa budgetår.

Vid sjukhuset pågår även uppförande av en byggnad med 14 bostäder för ogift personal. Utrustningen har av sjukhusdirektionen kostnadsberäknats till 23 600 kronor. Det föreslås att ett belopp om 18 000 kronor preliminärt anvisas.

Sålunda skulle i enlighet med det anförda medelsbehovet för Sätters sjukhus uppgå till sammanlagt 63 000 kronor.

Den ena av de två beslutade tuberkulospaviljongerna vid *Umedalens sjukhus* vid Umeå är numera i det närmaste färdigställd. För dess utrustning ha preliminärt anvisats sammanlagt 85 000 kronor. I enlighet med gjorda beräkningar föreslås att ytterligare 61 000 kronor anvisas.

Tredje etappen av ombyggnadsarbetena vid *Furunäsets sjukhus* vid Piteå beräknas bli i huvudsak genomförd under nästa budgetår. Centrala sjukvårdsberedningen har uppskattat det erforderliga beloppet till 104 365 kronor. Det hemställs, att 104 000 kronor anvisas.

Vid den till Sätters sjukhus anslutna sekundäravdelningen i Grangärde, *Pärby sjukhus*, pågår uppförande av beslutade tre bostadshus. Ett av dessa är avsett att inrymma 10 möblerade bostäder för ogift personal. Till utrustning av dessa bostäder anses böra anvisas 17 000 kronor.

Det anses angeläget att anordna samlingslokaler för patienter och personal samt lokaler för patientsysselsättningen vid de till Sundby sjukhus anslutna *sekundäravdelningarna i Ribbingelund och Rosöga*. Kostnaderna för utrustning av lokalerna uppskattas till 60 000 kronor.

Med skrivelse den 19 februari 1952 har medicinalstyrelsen till Kungl. Maj:t överlämnat förslag till avtal om inköp av *Brotorps arbetshem*. Enligt nämnda kontraktsförslag skulle i runt tal 11 000 kronor av köpeskillingen anses motsvara värdet av i köpet ingående utrustning av hemmet. Därest förslaget godkännes anses medel böra anvisas för bestridande av denna del av köpeskillingen.

Vidare erinras i propositionen, att under förevarande anslag från och med budgetåret 1948/49 anvisats särskilda medel för anskaffande av diverse modern medicinsk utrustning till sinnessjukhusen, under vart och ett av de senare budgetåren 85 000 kronor. Åtskilliga brister förefinnas ännu, och det anses angeläget, att denna utrustning får fortsätta. För nästa budgetår föreslås skola anvisas 85 000 kronor.

I propositionen föreslås slutligen, att medel för nyanskaffning av verksskydds-, mörkläggnings- och alarmeringsmateriel anvisas under förevarande anslag. Enligt gjorda beräkningar, grundade på sjukhusens verksskyddsplaner, skulle erfordras ett belopp om cirka 650 000 kronor för att täcka förefintliga brister. Anskaffningen anses emellertid böra fördelas på flera år. Det föreslås att 200 000 kronor anvisas för nästa budgetår.

Medelsbehovet för nästa budgetår skulle alltså uppgå till 1 140 000 kronor, vilket belopp anses kunna avrundas nedåt till 1 000 000 kronor.

SAMMANFATTNING M. M.

I anslutning till de ovan framlagda förslagen har departementschefen angående byggnadsarbetena vid de statliga sinnessjukhusen under den närmaste framtiden anfört bland annat följande.

Behovet av vårdplatser är trängande. Antalet platser vid de egentliga statliga sinnessjukhusen uppgick i november 1951 till i runt tal 17 700. Sedan pågående byggnadsarbeten avslutats tillkomma härutöver ca 250 nya platser. Överbeläggningen uppgår till i runt tal 18 % och antalet exspekteranter till i det närmaste 1 500. Det skulle ur dessa synpunkter vara önskvärt, att utbyggnaden av vårdplatserna kunde ske i snabbare tempo. Detta låter sig emellertid av praktiska skäl icke göra. Vid ett flertal sjukhus äro nämligen de olika ekonomibyggnaderna i sådant skick, att man först måste sätta dessa i stånd, innan moderniseringen av befintliga vårdpaviljonger eller uppförande av nya sådana kan påbörjas. Vidare är det nödvändigt att i nuvarande läge på bostadsmarknaden sörja för att bostäder i erforderlig omfattning finnas för den personal, som tillkommer i anledning av det ökade antalet vårdplatser. Genom ombyggnader av paviljonger och ekonomibyggnader komma vidare åtskilliga i sådana byggnader inrymda bostäder att försvinna. Det är av dessa skäl som man under den närmaste tiden tvingas att i betydande utsträckning om- och nybygga ekonomibyggnader samt uppföra och reparera personalbostäder. Denna del av byggnadsprogrammet kommer följaktligen under nästa budgetår att taga i anspråk betydande anslag och en förhållandevis stor del av den för hälso- och sjukvården disponibla byggnadskvoten. Jag anser emellertid samtidigt behovet av nya vårdplatser så trängande, att det sedan flera år tillbaka planerade sjukhuset i Karlskrona nu bör påbörjas, för att till en början i viss omfattning användas som evakueringssjukhus under ombyggnad av andra vårdpaviljonger.

De framlagda förslagen i fråga om vårdpaviljonger avse påbörjande av arbeten som, slutförda, medföra ett tillskott av 392 platser. I detta antal har jag självfallet ej inräknat de ca 800 vårdplatserna vid karlskronasjukhuset. Av tillskottet torde dock omkring hälften komma att ersätta platser, som framdeles komma att utgå.

I detta sammanhang må framhållas, att en intensifiering av sinnessjukhusens öppna vård skulle minska antalet exspekteranter åtminstone för en tid. Det är därför enligt min mening av vikt, att man försöker intressera familjer inom upptagningsområdena för att mottaga ytterligare patienter i familjevården, t. ex. genom en höjning av de härför utgående ersättningsbeloppen.

Av propositionen nr 113 till 1950 års riksdag framgår, att sinnessjukvårdsberedningen utgick ifrån att generalplanen för sinnessjukvårdens utbyggande skulle kunna genomföras under loppet av ca 15 år. En förutsättning härför var årliga anslag på i runt tal 17 miljoner kronor och en häremot svarande byggnadskvot. Vid nu rådande prisläge skulle med angivna utgångspunkt den årliga investeringen uppgå till minst 22 miljoner kronor. Det skulle givetvis vara önskvärt, att denna tid för planens genomförande kunde hållas. Med hänsyn bl. a. till den alltjämt nödvändiga investeringsbegränsningen anser jag det emellertid ofrånkomligt att något reducera detta belopp. Det totala byggnadsprogrammet beräknar jag därför till i runt tal 19 miljoner kronor.

Å s. 68 i statsrådsprotokollet har intagits en sammanställning av kostnaderna för de i det föregående omförmälda arbeten, för vilka medel ansetts böra anvisas å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 under anslaget till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. Kostnaderna uppgå till i runt tal 1 739 000 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet för i det föregående angivna arbeten m. m., för vilka medel ansetts böra för budgetåret 1952/53 anvisas under anslaget till Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m., uppgår enligt å s. 68—70 i statsrådsprotokollet intagen sammanställning till 19 632 000 kronor.

Med avseende å de anvisade medlen har ansetts böra gälla, att de angivna fördelningarna icke skola vara i detalj bindande för medlens disposition. I den mån så med hänsyn till sättet för byggnadsarbetenas bedrivande eller eljest kan befinnas lämpligt förutsättes enligt Kungl. Maj:ts bestämmande en minskning av beräknad medelsdisposition för visst ändamål kunna tagas i anspråk för annat ändamål.

För utrustning av nya sinnessjukhus skulle som nämnts anvisas ett belopp av 1 000 000 kronor.

UTSKOTTET.

Utskottet uttalar sin tillfredsställelse över att planeringen av ett sinnessjukhus i Karlskrona nu fortskridit så långt, att byggnadsarbetet vid detta sjukhus snart kan påbörjas. Kungl. Maj:ts förslag i övrigt ha i huvudsak icke heller givit utskottet anledning till erinran.

Vad departementschefen anfört beträffande *ekonomibyggnaderna* har icke givit utskottet anledning till annat uttalande än att utskottet understryker vikten av att statens kommitté för sinnessjukvårdens utbyggande snarast fullföljer sin utredning om samordning av den statliga tvättverksamheten och därvid beaktar jämväl de möjligheter till förbättrad driftsekonomi, som kunna stå att vinna genom samarbete med landstings- och andra kommunala inrättningar.

Såsom departementschefen framhållit är det i nuvarande läge nödvändigt att sörja för att *bostäder för personalen* finnas i erforderlig omfattning vid sinnessjukhusen. Utskottet tillstyrker vad departementschefen härutinnan föreslagit. Tjänstebostäder böra dock enligt utskottets mening uppföras endast i den mån bostadsbehovet icke kan tillgodoses i den öppna bostadsmarknaden. Utskottet finner det angeläget, att statens kommitté för sinnessjukvårdens utbyggande ägnar uppmärksamhet åt möjligheterna att genom lämpliga anordningar nedbringa kostnaderna för personalbostadshusen. Enligt vad utskottet inhämtat verkställer kommittén undersökningar huruvida icke ett slopande av det nuvarande systemet med läkarbostäder i enfamiljshus och dess ersättande med ett system, enligt vilket dessa bostäder skulle utföras som radhus eller i annan typ av flerfamiljshus skulle kunna

medföra väsentliga besparingar. I fråga om bostadshusen för övrig personal, vilka enligt vad utskottet inhämtat f. n. i regel byggas i två våningar, överväges inom kommittén, om icke en övergång till trevåningshus skulle kunna nedbringa kostnaderna. Utskottet får för sin del betona angelägenheten av att kommittén fortsätter sina nyssnämnda undersökningar och överväganden. Även andra möjligheter att i fråga om personalbostäderna åstadkomma besparingar böra beaktas av kommittén och medicinalstyrelsen. I anslutning till vad riksdagens revisorer under § 31 i sin år 1951 avgivna berättelse anfört om statsverkets tjänstebostadshyror vill utskottet — som i annat sammanhang avgiver utlåtande över berättelsen — här understryka angelägenheten av att hyresbeloppen bestämmas enligt en enkel och rättvisande norm.

Utskottet har icke kunnat undgå att ställa sig tveksamt mot departementschefens förslag om anstånd med utförande av föreslagna *bastubad* för personalen vid Mariebergs, Restads och Furunäsets sjukhus. Då dessa bastubad torde vara av värde för personalen, vill utskottet förorda, att Kungl. Maj:t tager denna fråga under förnyat övervägande. Såsom departementschefen föreslagit böra de i propositionen angivna fördelningarna av anvisade medel icke vara i detalj bindande för medelsdispositionen, utan en minskning av beräknad medelsdisposition för visst ändamål bör enligt Kungl. Maj:ts bestämmande kunna tagas i anspråk för annat ändamål. På grund härav och med hänsyn till de i förevarande sammanhang obetydliga kostnaderna — uppgående till 10 000, 5 000 och 10 000 kronor — för ifrågakörande bastubad utgår utskottet från att Kungl. Maj:t skall finna möjlighet att i den mån så befinnes erforderligt ställa för bastubadens utförande erforderliga belopp till förfogande utan att riksdagen för ändamålet anvisar särskilda medel.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag
I. besluta

a) att vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 14 mars 1952 förordat förslag uppföras bostadshus för personal och förste läkare för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 1 000 000 kronor;

b) att vid Birgittas sjukhus i Vadstena skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras två vårdpaviljonger för en beräknad kostnad av högst 2 500 000 kronor;

c) att vid Västra Ny sjukhus skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras panncentral för en beräknad kostnad av högst 480 000 kronor;

d) att vid Ryhovs sjukhus i Jönköping skola i huvudsaklig

överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras två personalbostadshus för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 1 010 000 kronor;

e) att vid S:t Sigfrids sjukhus i Växjö skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras panncentral jämte kolgård och verkstäder för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 2 150 000 kronor;

f) att vid S:t Lars' sjukhus i Lund skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras en tuberkulosavdelning för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 3 350 000 kronor;

g) att vid Restads sjukhus i Vänersborg skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras personalbostadshus m. m. för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 1 360 000 kronor;

h) att vid Mariebergs sjukhus i Kristinehamn skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras en vårdpaviljong för en beräknad kostnad av högst 1 540 000 kronor;

i) att vid Västra Marks sjukhus i Örebro skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag verkställas modernisering av ekonomibygnaderna för en beräknad kostnad av högst 1 185 000 kronor;

j) att vid Frösö sjukhus vid Östersund skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag verkställas ombyggnad av administrationsbyggnaden m. m. för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 1 850 000 kronor;

k) att vid Furunäsets sjukhus i Piteå skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras vårdpaviljong för ålderspsykosor och senila patienter för en beräknad kostnad av högst 1 905 000 kronor;

l) att vid Furunäsets sjukhus i Piteå skola i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag anordnas verkstäder m. m. för en beräknad kostnad av sammanlagt högst 365 000 kronor;

m) att i Karlskrona skall i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen förordat förslag uppföras nytt sinnessjukhus för en beräknad kostnad beträffande de delar, som tillstyrkts av departementschefen, av högst 27 000 000 kronor;

II. godkänna det mellan statens kommitté för sinnessjukvårdens utbyggande och Karlskrona stad slutna avtalet om överlåtelse till Kungl. Maj:t och Kronan av det s. k. Gullberna-hultsområdet;

III. till *Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.* under statens allmänna fastighetsfond anvisa

a) å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1951/52 ett investeringsanslag av 1 739 000 kronor;

b) för budgetåret 1952/53 ett investeringsanslag av 19 632 000 kronor;

IV. till *Utrustning av nya sinnessjukhus* för budgetåret 1952/53 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor;

V. i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet anfört rörande bastubad vid Mariebergs, Restads och Furunäsets sjukhus.

Stockholm den 9 maj 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Iwar Anderson, Näs-gård, Ohlon, fröken Andersson, herrar Leander, Eric Ericson, Pålsson, Näsström, Sundelin, Bergh, Hesselbom, Birger Andersson, Edvin Thun och Bergman; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malm-borg i Skövde, Svensson i Grönvik, Andersson i Malmö, Mårtensson i Uddevalla, Wallentheim, Lindholm, Ståhl, Hoppe, Petterson i Degerfors, fröken Elmén, herrar Onsjö, Birke och Gustafsson i Skellefteå.